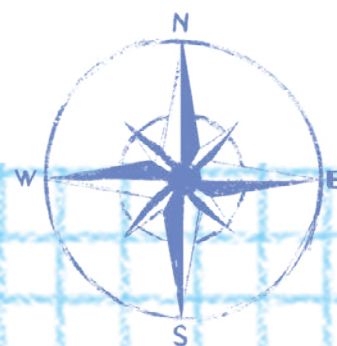
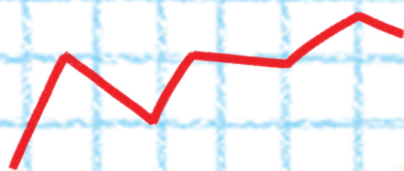

OTO JA

ćwiczenia matematyczno-przyrodnicze cz. 1 **Klasa 3**

OTO JA

ćwiczenia matematyczno-przyrodnicze cz. 1 Klasa 3

imię i nazwisko

klasa

Autorki
Karina Mucha
Anna Stalmach-Tkacz
Joanna Wosianek

Redaktor projektu
Marzena Czarnowska-Mazurek

Redakcja merytoryczna
Marzena Czarnowska-Mazurek
Weronika Terpic

Redakcja językowa i korekta
Krystyna Bajor

Redakcja techniczna
Marek Zapala

Skład i łamanie
Tomasz Ptak

Redakcja artystyczna
Magdalena Pilch

Projekt okładki
Magdalena Pilch

Typografia na okładce
Justyna Holubowska-Chrzęszczak

Fotoedycja
Milena Kot
Tomasz Suszczyński

Ilustracje
Anna Nowocińska-Kwiatkowska 30, 44, 52, 83, 88, 89
Anna Wojciechowska 3, 6, 22, 24, 38, 40

- – nietypowe zadania matematyczne
- – zadania dotyczące programowania
- – zadania dotyczące rachunku pamięciowego
- – zadania dotyczące poszukiwania informacji, użycia komputera
- – propozycje obserwacji, doświadczeń
- – informacje do zapamiętania

Samoocena ucznia:

- – Już umiem!
- – Muszę jeszcze poćwiczyć.
- – Potrzebuję pomocy.

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© Grupa MAC S.A. 2019

ISBN 978-83-8108-492-5

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: kontakt@mac.pl; www.mac.pl

- 1.** W czasie wakacji Olek odwiedził kolegę z klasy. Aby dowiedzieć się, u kogo był, wykonuj obliczenia w pamięci i wybieraj zawsze drogę z większym wynikiem.

- Morze oznaczone jest kolorem _____. Dalej rozciągają się _____
niziny, oznaczone kolorem _____. Ten kolor przechodzi
w kolor _____, a następnie w _____,
oznaczający tereny pofałdowane i kotliny. Tereny z wysokimi górami
oznaczone są kolorem _____.

- [illegible]

- 1.** Oblicz, ile dni wakacji dzieci spędziły poza domem.

Eryk przez 2 tygodnie przebywał z rodzicami w Tatrach, potem pojechał na 8 dni do cioci na Mazury.

[illegible]

Karolina najpierw pojechała na 3 tygodnie nad morze, a potem 10 dni spędziła u dziadków w Krakowie.

[illegible]

Patryk na 7 dni wyjechał do Paryża. Po powrocie przez 17 dni zwiedzał z rodzicami miasta w środkowej części Polski.

- Uzupełnij pytania i wykonaj obliczenia.

O ile dni _____ od Karoliny spędził poza domem Eryk?

O ile dni _____ od Patryka spędziła poza domem Karolina?

O ile dni _____ od Patryka spędził poza domem Eryk?

- 2.** Porównaj liczbę dni, które w czasie wakacji spędziłeś poza domem, z liczbą dni, które poza domem spędziło wybrane dziecko z zadania 1. Zapisz to w zeszycie.

1. Narysuj brakujące wskazówki tak, aby zegary pokazywały podane godziny. Na każdym termometrze pokoloruj słupkę cieczy zgodnie z podaną temperaturą.

12.00

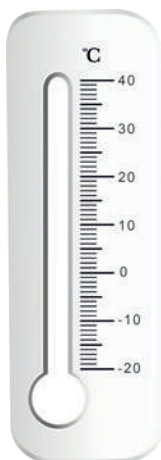
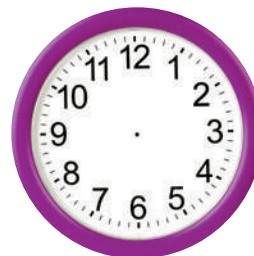
6.30

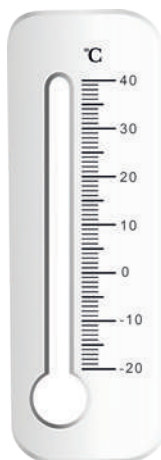
14.15

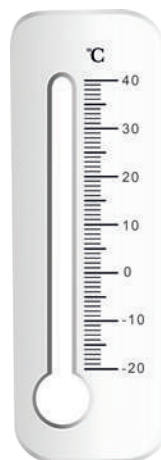
11.00

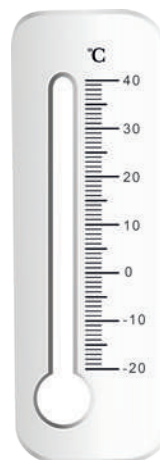
25°C

20°C

15°C

10°C

- W ciągu dnia temperatura cały czas rosła. Połącz termometry z odpowiednimi zegarami.

2. Wojtek, Grażyna, Lena i Marek przynieśli do klasy pamiątki z wakacji. Grażyna była nad morzem, Wojtek nie przyniósł figurki zwierzęcia, pamiątkę z Krakowa przyniosła Lena. Połącz imiona dzieci z rysunkami ich pamiątek z wakacji.

Wojtek

Grażyna

Lena

Marek

3. Wykonaj obliczenia.

$$3 \cdot 9 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$6 \cdot 7 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$45 : 5 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$40 : 8 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$8 \cdot 4 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$7 \cdot 7 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$42 : 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$36 : 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

1. W pierwszych dniach września pielęgniarka mierzyła i ważyła uczniów klasy III. Wyniki pomiarów zapisała w tabeli.
- Przyjrzyj się wynikom mierzenia. Oblicz, ile centymetrów urosło każde dziecko od czasu poprzedniego pomiaru.

Imię dziecka	Wzrost na początku klasy II	Wzrost na początku klasy III	Ile centymetrów urosło dziecko?
 Eryk	1 m 20 cm	1 m 25 cm	
 Lena	1 m 24 cm	1 m 29 cm	
 Wojtek	1 m 18 cm	1 m 26 cm	
 Julka	1 m 15 cm	1 m 20 cm	
 Staś	1 m 25 cm	1 m 27 cm	

- Ponumeruj imiona dzieci w klasie III w kolejności od najwyższego do najniższego.
 - Pokoloruj pola z imionami dzieci, które od czasu poprzedniego mierzenia urosły o 5 cm.
2. Przyjrzyj się wynikom ważenia. Oblicz, o ile kilogramów wzrosła waga każdego dziecka od czasu poprzedniego ważenia.

Imię dziecka	Waga na początku klasy II	Waga na początku klasy III	O ile kilogramów wzrosła waga dziecka?
 Eryk	20 kg	24 kg	
 Lena	25 kg	30 kg	
 Wojtek	30 kg	35 kg	
 Julka	19 kg	23 kg	
 Staś	35 kg	36 kg	

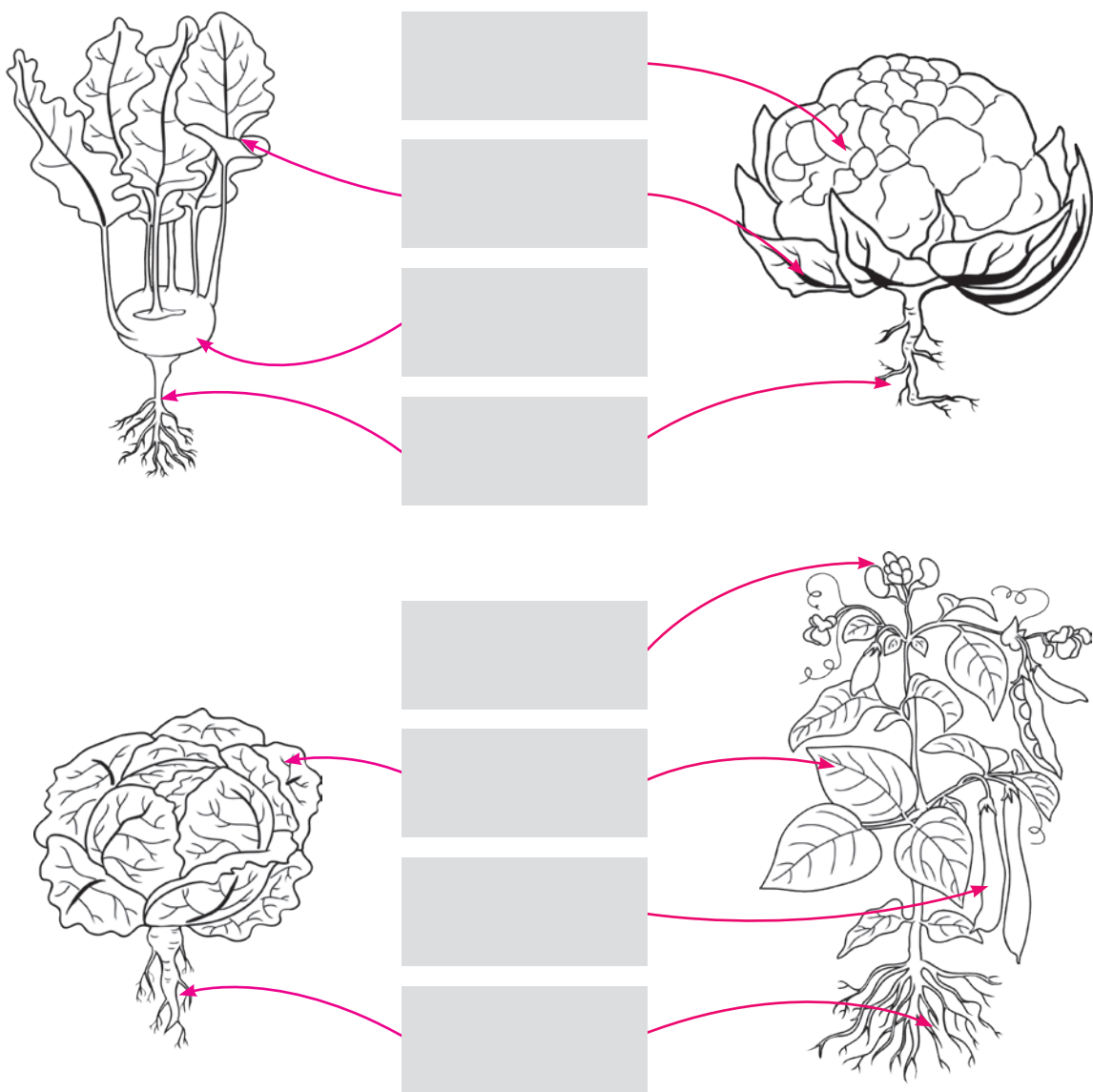
- Ponumeruj imiona dzieci w klasie III w kolejności od ważącego najmniej do ważącego najwięcej.
- Pokoloruj pola z imionami dzieci, których waga wzrosła od czasu poprzedniego ważenia o mniej niż 5 kg.

3. Odczytaj dane z tabel (zadania 1. i 2.) i odpowiedz na pytania:

Kto urosł najwięcej, a kto najmniej? Kto przytył najwięcej, a kto najmniej?

- Powiedz, co jeszcze można odczytać z tych tabel. Podaj dwie propozycje.

1. Przyjrzyj się rysunkom warzyw i je pokoloruj.

■ Wytnij podpisy (s. 95) i przyklej je w odpowiednich miejscach.

2. Zaznacz znakiem **X** te części podanych w tabeli warzyw, które są jadalne.

	liście	łodyga	owoce	korzeń	kwiat	nasiona
kalarepa						
kalafior						
kapusta						
fasola						

1. Uzupełnij tabelę według wzoru.

liczba	rząd tysięcy (t)	rząd setek (s)	rząd dziesiątek (d)	rząd jednostki (j)
23			2	3
			4	6
251				
		8	2	8
472				2
1719			1	
2580				0

2. Porównaj liczby w parach. Wstaw w okienka odpowiednie znaki: $<$, $>$ lub $=$. Uzupełnij zdania.

5 15 45 9 7 67 4 40

Gdy porównujemy liczbę jednocyfrową z dwucyfrową,

zawsze większa jest liczba

15 25 34 43 45 66 71 62

Gdy porównujemy liczby dwucyfrowe, zawsze większa jest liczba,

która ma większą liczbę w rzędzie

25 29 82 81 99 93 33 36

Gdy porównujemy liczby dwucyfrowe o takiej samej liczbie dziesiątek, zawsze

większa jest liczba, która ma większą liczbę w rzędzie _____.

- W pierwszych parach liczb – w każdym rzędzie powyżej – niektóre cyfry zostały wyróżnione kolorem. Wyjaśnij dlaczego.

3. Napisz podane liczby w kolejności malejącej.

43, 12, 5, 64, 83, 57, 100, 29, 38, 70, 91

[illegible]

-

[illegible]

	25	

	46	
--	----	--

	79	
--	----	--

	57	
--	----	--

	34	
--	----	--

	78	
--	----	--

	63	
--	----	--

-

51 zł

96 zł

56 zł

-

$$45 + 15 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$87 - 35 =$

$35 + 25 =$

$$55 + 5 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$57 - 5 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$25 + 35 =$

$67 - 15 =$

$77 - 25 =$

- $$70 + \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 75$$

$$36 + \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 66$$

$$76 - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 26$$

$$55 - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 10$$

$$80 + \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 89$$

$$27 + \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 77$$

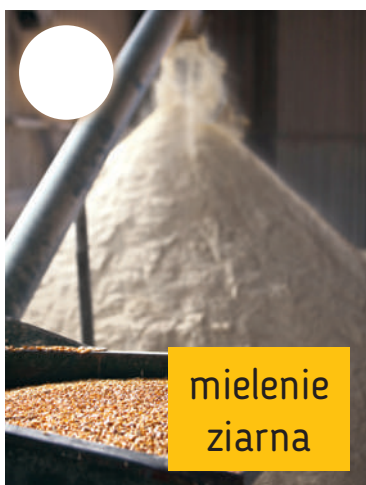
$$87 - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 57$$

$$99 - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 50$$

1. Wysłuchaj informacji na temat zbóż (słuchowisko). Podpisz zdjęcia. Możesz skorzystać z ilustracji w podręczniku na stronach 12–13.

2. Ponumeruj zdjęcia tak, by przedstawić drogę od zasiania zboża do zakupu chleba.

3. Napisz, jakie znasz rodzaje pieczywa.

4. Napisz w zeszyte, co w twoim domu robi się z pieczywem, jeżeli kupi się go za dużo.

1. Oblicz.

$30 + 19 - 7 =$

$56 - 35 + 16 =$

$25 + 25 - 30 =$

$78 - 46 + 53 =$

2. Rolnik zwiózł z jednego pola 73 kg kukurydzy, a z drugiego 15 kg. Ile kilogramów kukurydzy zwiózł rolnik z obydwu pól?

Obliczenie:

Odpowiedź:

- Zmień tekst zadania tak, żeby zapytać o liczbę kilogramów kukurydzy zwiezionej z pierwszego pola. Zapisz obliczenia.

3. Oblicz.

$75 + 9 =$

$89 + 5 =$

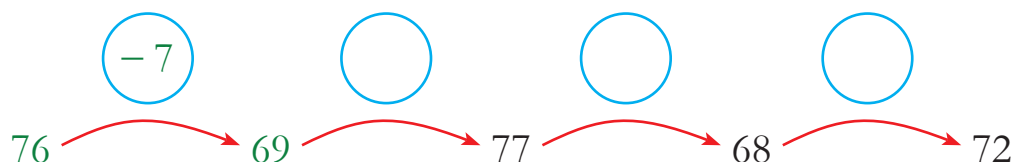
$36 + 5 =$

$62 - 4 =$

$97 - 9 =$

$52 - 3 =$

4. Wpisz w kółka brakujące znaki $+$ lub $-$ oraz liczby tak, by zapisy były poprawne.

1. Oblicz wybranym przez siebie sposobem spośród podanych w podręczniku na s. 14.

$45 + 16 =$

$38 + 14 =$

$56 + 28 =$

$65 + 35 =$

$24 + 65 =$

$69 + 27 =$

$43 + 39 =$

$23 + 48 =$

2. W hurtowni zamówiono 15 kg kapusty i 37 kg ziemniaków. Ile kilogramów warzyw zamówiono w tej hurtowni?

Obliczenie:

Odpowiedź:

3. Wpisz w okienka takie liczby, aby zapisy były poprawne.

$47 + \square = 52$

$\square + 6 = 42$

$58 + \square = 61$

$\square + 9 = 35$

$66 + \square = 73$

$\square + 3 = 51$

$64 - \square = 59$

$\square - 6 = 42$

$45 - \square = 37$

$\square - 3 = 69$

$51 - \square = 43$

$\square - 5 = 36$

1. Oblicz wybranym przez siebie sposobem spośród podanych w podręczniku na s. 15.

$31 - 12 =$

$52 - 44 =$

$64 - 38 =$

$46 - 29 =$

$36 - 18 =$

$73 - 34 =$

$87 - 49 =$

$52 - 16 =$

$96 - 27 =$

$41 - 25 =$

$75 - 48 =$

2. Na samochód ciężarowy załadowano 65 kg ziaren słonecznika i o 37 kg mniej ziaren rzepaku. Ile kilogramów ziaren rzepaku załadowano na samochód?

Obliczenie:

Odpowiedź:

- Ile razem kilogramów ziaren załadowano na samochód?

Obliczenie:

Odpowiedź:

Czy już potrafisz...

1. Wpisz brakujące cyfry tak, by zapisy były poprawne.

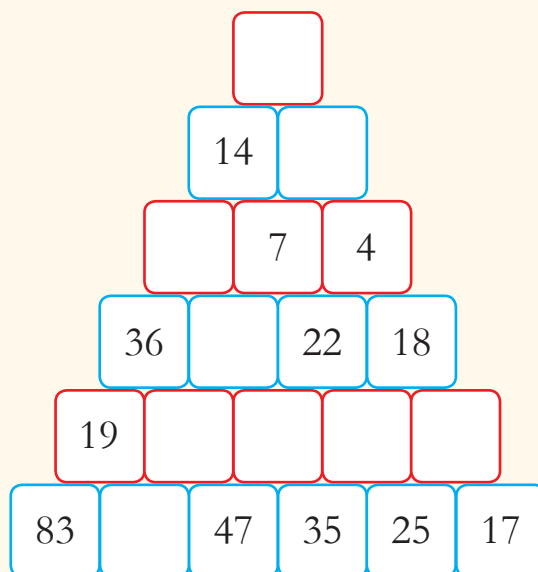
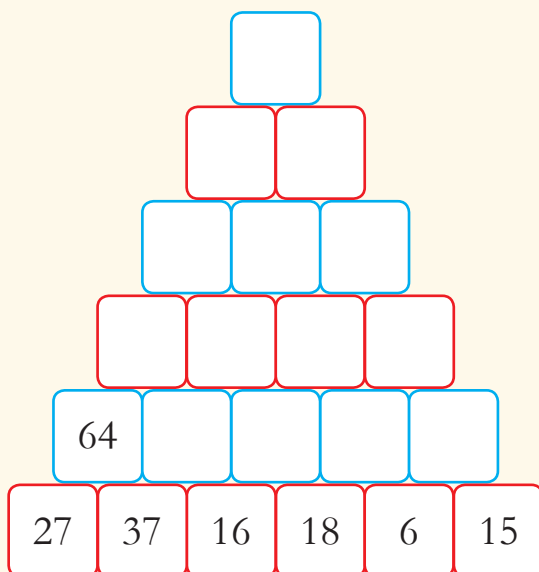
$$\begin{array}{ccc} \boxed{}9 < \boxed{}3 & 2\boxed{} > \boxed{}4 & 1\boxed{}2 < \boxed{} \\ \boxed{2}\boxed{1} < \boxed{}6 & \boxed{}3 > 4\boxed{}5 & 5\boxed{}2 > 5\boxed{}2 & 9\boxed{}9\boxed{}8 < \boxed{} \end{array}$$

2. Wpisz w okienka cyfry: 1, 2, 3, 4 tak, żeby na każdej części składającej się z czterech pól w tym samym kolorze były wszystkie te cyfry. Wszystkie te cyfry mają być również w każdej kolumnie i w każdym rzędzie.

	a	b	c	d
1	3		2	
2	1			
3				3
4	4		1	

	a	b	c	d
1		1	4	
2	4			
3	3			
4		4		2

3. Napisz brakujące liczby na piramidach. Dodawaj do siebie liczby zapisane na czerwonych cegiełkach. Liczby z niebieskich cegiełek odejmuj. Wyniki zapisuj w okienkach znajdujących się nad dwoma sąsiednimi okienkami.

1. Wpisz do tabeli nazwy roślin i zwierząt występujących w runie leśnym. Skorzystaj z ilustracji w podręczniku na stronach 16–17.

nazwy roślin	nazwy zwierząt

2. Napisz, jakie korzyści daje runo leśne zwierzętom, roślinom i ludziom.

Runo leśne daje zwierzętom

Roślinom zapewnia

Ludziom daje

3. Wiele lekarstw zawiera składniki pochodzące z roślin leśnych. Na przykład sok z czarnych jagód stosuje się przy zatruciach pokarmowych. Dowiedz się, jakie rośliny runa leśnego mają właściwości lecznicze. Napisz nazwy dwóch takich roślin.

1. Oblicz. Podkreśl tylko sumy.

$34 + 9 =$

$53 - 18 =$

$17 + 18 =$

$15 : 3 =$

$27 + 48 =$

$3 \cdot 6 =$

$16 : 4 =$

$3 \cdot 7 =$

$41 - 24 =$

2. Wpisz odpowiednie liczby do tabeli.

składnik	23	35	32		49	
składnik	19	16		62	25	26
suma			32	70		42

3. Dziadek zważył suszone grzyby. Było 56 dag prawdziwków i 38 dag podgrzybków. Ile było dekagramów suszonych grzybów razem?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- O ile dekagramów więcej było prawdziwków niż podgrzybków?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

4. Oblicz w pamięci.

$17 + 34 =$

$43 + 56 =$

$60 + 23 =$

$27 + 25 =$

$36 + 29 =$

$19 + 28 =$

- Uporządkuj sumy w kolejności rosnącej.

[illegible]

- 1.** Wpisz odpowiednie liczby do tabeli.

odjemna	56	43	62	32	73	
odjemnik	9	25				41
różnica			12	32	40	0

- 2.** Otocz **czerwoną** pętlą wszystkie odjemne. Oblicz różnice.

36 - 28 =

42 - 37 =

$63 - 17 =$

- Przyjrzyj się wynikom działań i napisz największą różnicę.

- 3.** Różnica dwóch liczb wynosi 5. Napisz, ile może się równać odjemna, a ile może się równać odjemnik. Podaj trzy przykłady.

$$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 5$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 5$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 5$$

- 4.** Różnica w kilogramach nazbieranych grzybów w ciągu dwóch dni wynosi 9 kg. Oblicz, ile kilogramów grzybów nazbierano we wtorek, jeżeli w środę nazbierano 53 kg.

I możliwość

[illegible]

II możliwość

[illegible]

- 5.** Napisz jak najwięcej możliwych sum i różnic liczb: 45, 24, 17, 9. Pamiętaj, aby odjemna była zawsze większa od odjemnika. Oblicz napisane sumy i różnice w pamięci.

A full-page view of a blank sheet of graph paper. The grid consists of small squares formed by thin, light blue lines. There are 20 columns and 15 rows of squares, creating a uniform background for drawing or writing.

- Czy odjemna i odjemnik mogą być tą samą liczbą? Jaki wówczas jest wynik?

- 1.** Napisz w okienkach takie liczby, żeby obliczenia w poziomie i w pionie były poprawne.

36	−		=	27
+		−		+
	−	0	=	
=		=		=
70	−		=	

- 2.** Na nagrody książkowe w konkursie przyrodniczym przeznaczono 100 zł. Album o lesie kosztował 38 zł, atlas grzybów był o 9 zł tańszy. Za resztę pieniędzy kupiono atlas roślin łąkowych. Ile kosztował każdy z atlasów?

album o lesie kosztował:

atlas grzybów kosztował:

atlas roślin łąkowych kosztował:

Odpowiedź:

- 3.** Wpisz w okienka takie liczby, aby zapisy były poprawne.

$$65 + \boxed{} = 71$$

$$\boxed{} + 57 = 62$$

$$54 - \square = 49$$

$$78 + \boxed{} = 86$$

$$\boxed{} + 63 = 71$$

$$67 - \boxed{} = 55$$

$$57 + \boxed{} = 69$$

$$\boxed{} + 89 = 95$$

$$42 - \square = 38$$

$88 + \square = 97$

$$\square - 38 = 42$$

$$73 - \square = 66$$

$$37 + \boxed{} = 44$$

$$\square - 25 = 36$$

$$75 - \boxed{} = 66$$

$$29 + \boxed{} = 38$$

$$\square - 18 = 36$$

$$82 - \square = 76$$

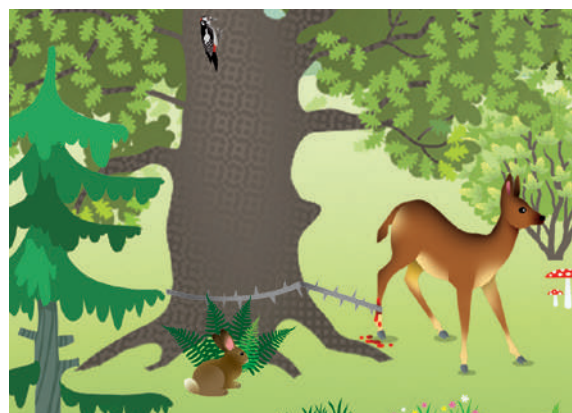
1. Uzupełnij zdania na podstawie zdobytych wiadomości o podszycie.

Podszyt to _____ warstwa lasu. Rosną w nim

W tej warstwie lasu żyją liczne _____.

2. Przeczytaj tekst i przyjrzyj się ilustracjom. Powiedz, dlaczego trzeba zwalczać kłusownictwo w lesie.

Zdarza się, że ludzie zakładają w lasach wnyki, czyli pułapki na zwierzęta. Takich ludzi nazywamy kłusownikami, a nielegalne polowania to kłusownictwo. Zwierzęta, które wpadną we wnyki, odnoszą rany i cierpią. Ofiarami kłusowników padają sarny, jelenie, dziki, zające i lisy. Leśnicy i strażnicy leśni obchodzą lasy i likwidują pułapki. Za kłusownictwo grożą mandaty, a nawet kara więzienia. Polować w lasach mogą tylko myśliwi, członkowie kół łowieckich. Istnieje prawo łowieckie, które ustala zasady dotyczące okresów polowań na poszczególne zwierzęta, po to, by nie spowodować wyginięcia niektórych gatunków.

1. Oblicz. Pokoloruj na ten sam kolor okienka z takimi samymi wynikami, ale zapisanymi inaczej.

$5 \cdot 7 =$

$6 \cdot 7 =$

$8 \cdot 6 =$

$7 \cdot 6 =$

$6 \cdot 8 =$

$7 \cdot 5 =$

2. Przyjrzyj się zdjęciom szyszek przyniesionych przez Karolinę z lasu. Napisz i oblicz za pomocą mnożenia, jak mogła je policzyć.

I możliwość

II możliwość

3. Napisz przykłady według wzoru i je oblicz.

$6 \cdot 9 = 9 \cdot 6 = 54$

$7 \cdot 9 =$

$7 \cdot 8 =$

$8 \cdot 10 =$

$6 \cdot 10 =$

$8 \cdot 6 =$

$8 \cdot 9 =$

$6 \cdot 7 =$

$7 \cdot 10 =$

$9 \cdot 5 =$

4. Igor mnożył kolejne liczby od 0 do 8, każdą przez siebie, i zapisywał wyniki w kolejności od najmniejszego do największego. Dopisz brakujące wyniki.

0, 1, 4,

,

, 25,

, 49,

63 : 9

72 : 8

56 : 7

70 : 7

9

7

8

6

10

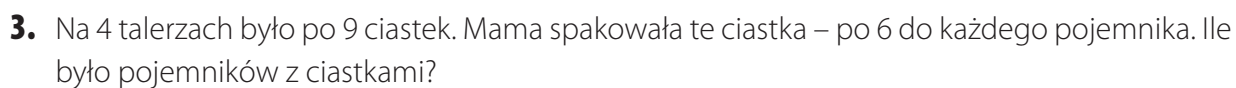
$54 : 9$

60 : 6

72:9

64 : 8

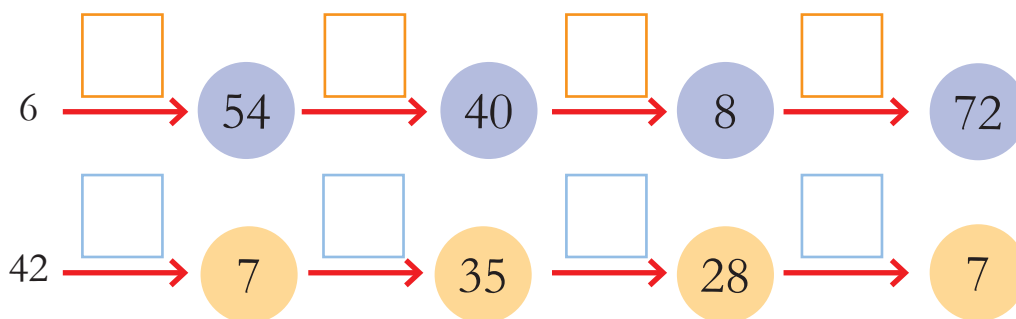
- 2.** Przejdź przez labirynt. Oblicz przykłady w pamięci. Za każdym razem wybieraj drogę z wynikiem parzystym. Znajdź wyjście z labiryntu.

Obliczenie:

Odpowiedź:

- 1.** Napisz w okienkach odpowiednie liczby oraz znaki: **+**, **-**, *****, **:** tak, żeby zapisane wyniki były poprawne.

- 2.** Wiewiórka zgromadziła 36 orzechów i schowała je do 3 dziupli. Do pierwszej schowała połowę orzechów. Pozostałe orzechy podzieliła na 3 równe części. Jedną taką część orzechów schowała do drugiej dziupli. Pozostałe części zaniósła do trzeciej dziupli. Oblicz, ile orzechów schowała do każdej dziupli.

I dziupla

II dziupla

III dziupla

- ### 3. Oblicz.

$45 : 5 \cdot 3 =$

$$56 : 7 \cdot 7 = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline \end{array}$$

$6 \cdot 6 : 4 =$

$3 \cdot 3 \cdot 6 =$

$$54 : 9 : 3 =$$

$4 \cdot 6 : 8 =$

- 4.** Oblicz w pamięci. Sprawdź poprawność obliczeń.

$8 \cdot 9 =$

$7 \cdot 9 =$

$56 : 7 =$

$64 : 8 =$

$8 \cdot 10 =$

$7 \cdot 7 =$

$70 : 7 =$

$72 : 9 =$

$7 \cdot 8 =$

$8 \cdot 8 =$

$80 : 8 =$

$60 : 6 =$

1. Podkreśl cechy charakterystyczne dla najwyższej partii lasu.

łatwy dostęp światła

duża liczba ssaków

trudny dostęp światła

dużo wilgoci

mało wilgoci

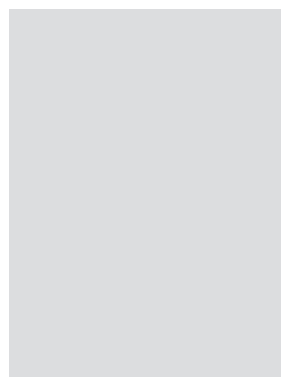
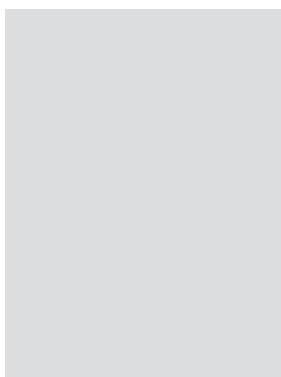
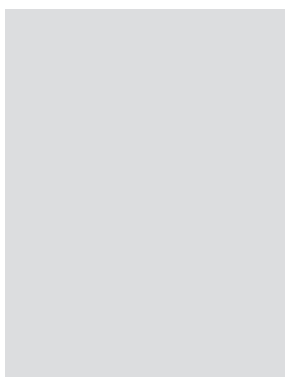
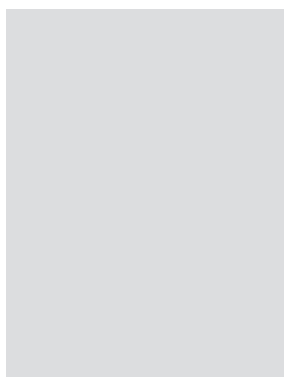
duża liczba ptaków

2. Wysłuchaj zagadek (słuchowisko) i napisz ich rozwiązania. Każdą napisaną nazwę połącz z odpowiednią nazwą warstwy lasu, w której występuje dana roślina.

runo leśne

korony wysokich drzew

podszyt

- Wytnij zdjęcia roślin (s. 95) i przyklej je w pustych polach. Napisz nazwy roślin i połącz je z nazwami warstw lasu, w których występują.
3. Jeśli możesz, wybierz się do lasu i przynieś z niego dowolny element do wspólnego wykonania makiety lasu. Pamiętaj, że nie można uszkadzać i niszczyć roślin.

- 1.** Z cyfr: 5, 6, 9 ułóż trzy różne liczby trzycyfrowe i napisz je za pomocą cyfr i słownie.

- 2.** Wykonaj obliczenia, zachowuj kolejność wykonywania działań. Podkreśl działania, które wykonasz jako pierwsze.

$$6 \cdot 6 + 17 =$$

$$6 \cdot 7 - 26 =$$

$$34 + 7 \cdot 8 =$$

$$89 - 9 \cdot 7 + 3 \cdot 7 =$$

$$70 - 8 \cdot 8 + 4 \cdot 4 =$$

$$5 \cdot 5 + 45 - 5 \cdot 3 =$$

- 3.** Drwal pracował przy wycince drzew. W pierwszym tygodniu pracował przez 5 dni po 6 godzin dziennie. W drugim tygodniu pracował przez 3 dni po 8 godzin. Ile godzin razem przepracował drwal?

liczba godzin przepracowanych w ciągu
pierwszego tygodnia

[illegible]

liczba godzin przepracowanych w ciągu
drugiego tygodnia

[illegible]

liczba wszystkich przepracowanych
godzin

[illegible]

- Napisz rozwiązanie w jednym zapisie.

Odpowiedź:

- 1.** Wykonaj obliczenia, zachowuj kolejność wykonywania działań. Podkreśl działania, które wykonasz jako pierwsze.

$78 - 48 : 6 =$

$$46 + 40 : 8 - 32 : 8 =$$

$$50 - 49 : 7 + 5 \cdot 5 =$$

- 2.** Dokończ pytanie i rozwiąż zadanie.

Szczepan podczas spaceru w lesie znalazł 56 szyszek. 16 z nich dał bratu, a pozostałe rozdzielił po równo do 5 pudełek. Ile szyszek...

- 3.** Leśniczy przygotował w workach zapasy dla zwierząt na zimę. Zgromadził 54 kg buraków po 9 kg w każdym worku i 72 kg kapusty po 8 kg w każdym worku. Ile worków z zapasami przygotował leśniczy?

liczba worków buraków

[illegible]

liczba worków kapusty

liczba wszystkich worków

- Przedstaw obliczenia w jednym zapisie.

Odpowiedź:

- 1.** Pilarz odciął 10 m z pnia ściętego drzewa. Resztę pnia podzielił na 5 równych części, po 4 m każda. Ile metrów długości miał pień? Wykonaj rysunek pomocniczy.

- Napisz obliczenie i odpowiedź.

- 2.** Do ogrodzenia pola z sadzonkami drzew zużyto 5 motków sznurka, po 9 m każdy, i sznurek o długości 16 m. Ile metrów sznurka zużyto do ogrodzenia pola z sadzonkami?

Obliczenie:

Odpowiedź:

- 3.** Oblicz podane długości.

$$54 \text{ m} + 37 \text{ m} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ m}$$

$$13 \text{ dm} + 26 \text{ dm} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ dm}$$

$$25 \text{ dm} + 49 \text{ dm} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ dm}$$

$$25 \text{ m} - 15 \text{ m} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ m}$$

$$36 \text{ cm} - 17 \text{ cm} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ cm}$$

$$34 \text{ dm} + 16 \text{ dm} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ dm}$$

$$14 \text{ mm} - 6 \text{ mm} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ mm}$$

$$26 \text{ cm} - 8 \text{ cm} = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \text{ cm}$$

13 m 40 dm + 8 m 5 dm =

34 m 50 dm - 6 m 25 dm =

40 dm 6 cm + 5 dm 10 cm =

25 dm 6 cm – 5 dm 3 cm =

Czy już potrafisz...

1. Wpisz w okienka właściwe cyfry tak, aby zapisy były poprawne.

$$\begin{array}{|c|} \hline 5 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 7 = \begin{array}{|c|} \hline 4 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 1 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 3 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 4 = \begin{array}{|c|} \hline 8 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 9 \\ \hline \end{array}$$

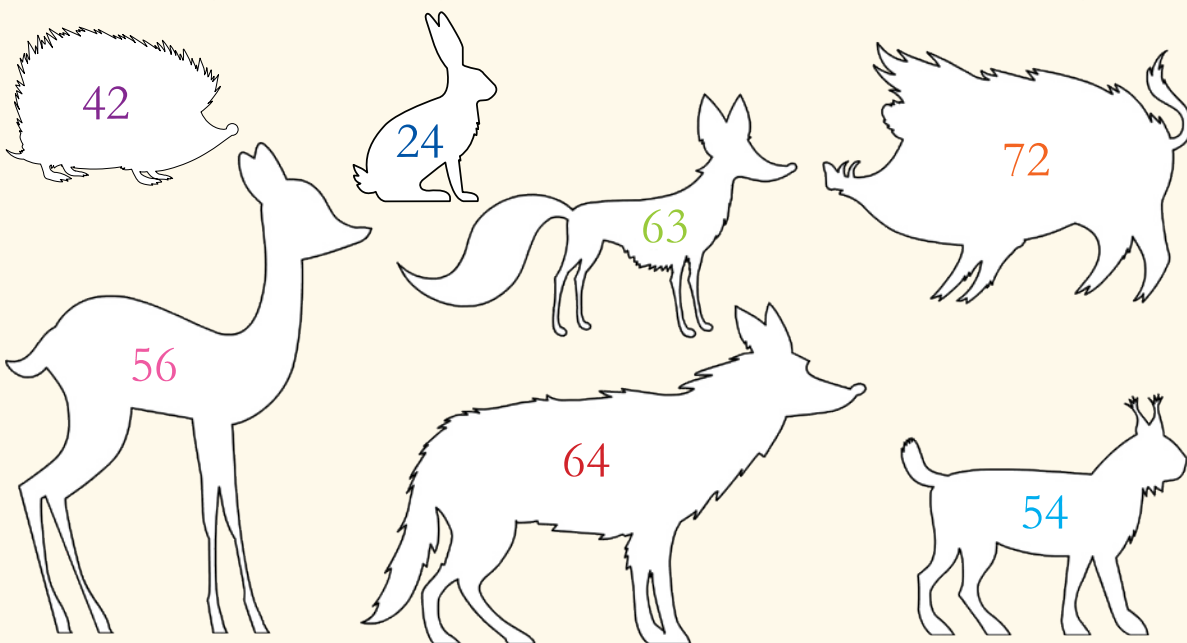
$$\begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 9 - \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 6 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 3$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 5 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 2 = \begin{array}{|c|} \hline 6 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 1 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 9 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 2 \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 6 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 6$$

$$\begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} 1 = \begin{array}{|c|} \hline 1 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 0 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 0 \\ \hline \end{array}$$

2. Leśniczy policzył zwierzęta w lesie. Wykonaj obliczenia pod ilustracjami. Pokoloruj rysunki zwierząt, na których zapisane są wyniki, a dowiesz się, które zwierzęta policzył leśniczy.

$$7 \cdot 8 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$9 \cdot 7 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$6 \cdot 9 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$8 \cdot 8 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$8 \cdot 9 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$7 \cdot 6 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

3. Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$$54 : 6 + 17 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$89 - 42 : 6 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$70 - 48 : 8 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$4 + 7 \cdot 8 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$100 - 7 \cdot 9 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$6 \cdot 5 - 42 : 7 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$6 \cdot 8 - 26 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

$$5 \cdot 9 + 72 : 9 = \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \\ \hline \end{array}$$

- 4.** Podczas wycieczki do lasu dzieci robiły zdjęcia. Każde fotografowało coś innego. Adam nie robił zdjęć roślinom, Karolina nie fotografowała roślin i rudych zwierząt, Marek fotografował ptaki, Lena nie fotografowała zwierząt. Wpisz do odpowiednich okienek tabeli znak **X** tak, by pokazać, co fotografowało każde dziecko.

	rośliny	wiewiórki	ptaki	dziki
Adam				
Karolina				
Marek				
Lena				

- 5.** Staś i Ula grali w kulki. Zdobyte przez siebie punkty zapisywali na kartkach w dowolnym miejscu. Teraz mają problem z ich policzeniem. Pomóż im obliczyć zdobyte punkty w najprostszy, według ciebie, sposób. Otocz pętlą imię zwycięzcy.

Staś

[illegible]

Ula

9	8	5	8
9	5	5	9
8	5	9	5
9	5	5	5

[illegible]

1. Uzupełnij tabele na podstawie ilustracji w podręczniku na stronach 28–29.

Zmiany dotyczące świata zwierząt
i roślin w poszczególnych porach roku

wiosna	
lato	
jesień	
zima	

Zmiany dotyczące temperatury, wiatru
i opadów w poszczególnych porach roku

wiosna	
lato	
jesień	
zima	

1. Przyjrzyj się informacjom zawartym w tabelach. Powiedz, co można z nich odczytać.

temperatura	miejsce	data
39°C	Ślubice	16 lipca
38°C	Kozienice	17 lipca
35°C	Zamość	6 sierpnia
34°C	Legnica	29 lipca

temperatura	miejsce	data
−37°C	Jabłonka	3 lutego
−36°C	Stuposiany	24 stycznia
−33°C	Czarny Dunajec	3 lutego
−32°C	Poronin	3 lutego

- Uzupełnij zdania.

W pierwszej tabeli nazwy miast wypisane są w kolejności od miasta

o _____ temperaturze do miasta o _____

temperaturze. W drugiej tabeli podane są od miasta o _____,

do miasta o _____ temperaturze.

Najwyższą temperaturę odnotowano w _____,

a najniższą w _____.

- 2.** Lena jechała autobusem z Zamościa do Krakowa. W Zamościu temperatura w słońcu wynosiła 13°C , a w Krakowie była o 8°C niższa. Ile wynosiła temperatura w Krakowie?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

1. Marek odczytywał i notował temperaturę od poniedziałku do soboty. Pierwszego dnia temperatura była najwyższa. We wtorek wyniosła tyle samo, ile w środę, w kolejnych dniach spadała codziennie o 2°C . Napisz pod zapisanymi temperaturami właściwe nazwy dni tygodnia.

10°C	8°C	4°C

10°C	6°C	15°C

- Uzupełnij zdania właściwymi nazwami dni tygodnia i wpisz odpowiednie temperatury.

Największa różnica temperatur była między _____

a _____ i wynosiła

.

Zerowa różnica temperatur była między _____

a _____ i wynosiła

.

Różnica temperatur wynosiła 5°C między _____

a _____ i między _____

a _____. Temperatura w sobotę była o

niższa niż we wtorek i w środę.

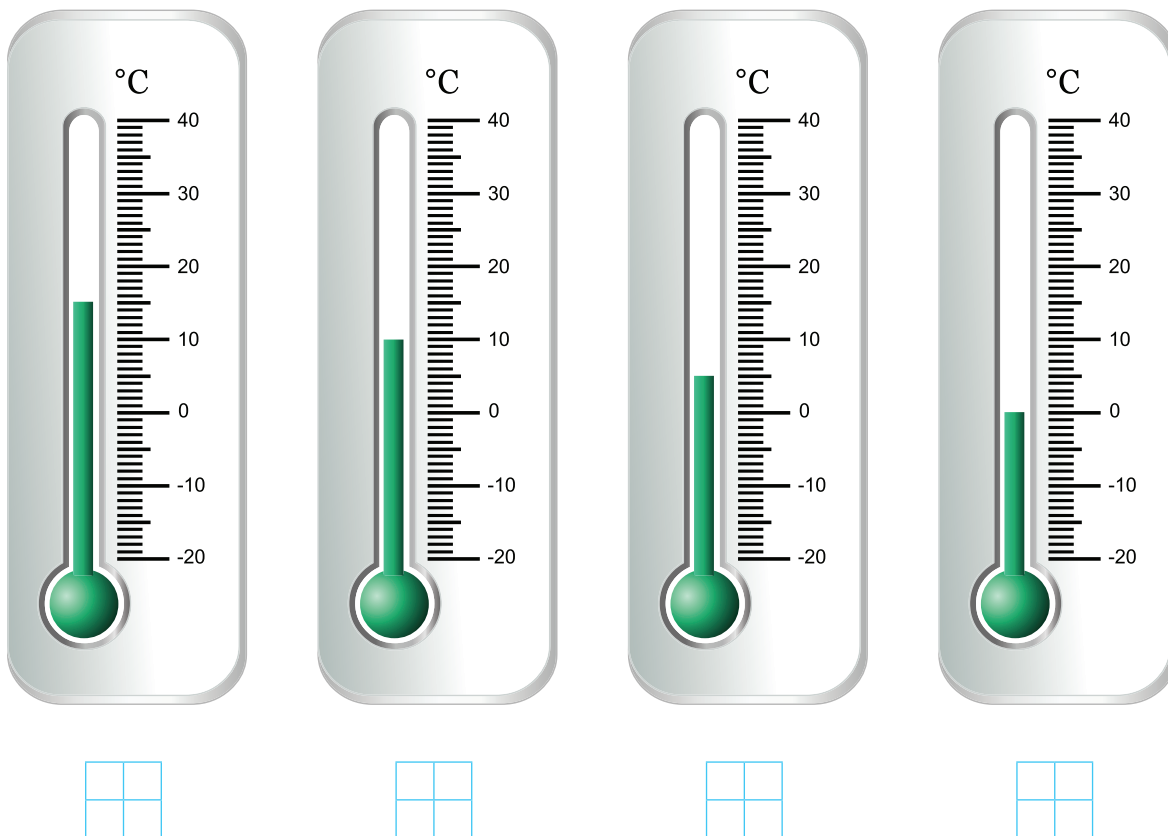
2. Rano temperatura wynosiła 2°C . W południe wzrosła o 5°C , a w nocy spadła do -1°C .

Ile stopni wynosiła temperatura w południe?

O ile stopni temperatura w nocy była niższa od temperatury w południe?

Możesz wykonać rysunek pomocniczy na kartce lub w zeszycie.

- 1.** Cztery termometry wskazywały temperaturę w południe. Pierwszy termometr ustawiony był w cieniu, drugi — w słońcu, trzeci zaniżał temperaturę o 5°C , czwarty zawyżał temperaturę o 5°C . Ponumeruj termometry zgodnie z tekstem zadania.

- 2.** Jeżeli temperatura w pierwszym dniu obserwacji wynosiła 3°C i codziennie wzrastała o 3°C , to ile stopni Celsjusza wskazywał termometr piątego dnia?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- 3.** W środę temperatura wynosiła 18°C , codziennie spadała o 2 stopnie. Którego dnia spadła do 10°C ?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

1. Jak ruchy Ziemi (wokół własnej osi i wokół Słońca), wpływają na życie ludzi? Uzupełnij zdania.

W ciągu dnia ludzie _____ . W nocy nie przeszkadza

im światło słoneczne, więc mogą _____ .

Zimą szybko zachodzi _____ , dni są _____ ,

ludzie muszą wcześniej włączać _____ . Większość czasu

spędzają w _____ . Latem dni są długie, więc ludzie mogą

dłużej przebywać poza _____ . Długość dnia i nocy nie

wpływa na czas ich pracy, nauki i snu.

2. Pokoloruj pola z wyrażeniami opisującymi wpływ krążenia Ziemi wokół Słońca na życie ludzi, zwierząt i roślin.

Zmieniają się pory roku.

Występuje dzień i noc.

Zmieniają się długości dni i nocy.

Wzrasta długość życia ludzi.

Zmienia się temperatura.

Temperatura jest stała.

Odlatują niektóre ptaki.

Zwierzęta prowadzą nocny tryb życia.

Kwiaty stulają płatki.

Drzewa zrzucają liście.

Niektóre zwierzęta zapadają w sen zimowy.

1. Odczytaj informacje dotyczące długości dnia oraz długości nocy. Na ich podstawie napisz w odpowiednich miejscach tabeli daty: 21 marca, 23 września, 22 czerwca, 22 grudnia oraz nazwy pór roku.

Długości dnia i długości nocy zmieniają się w ciągu roku. Najkrótsza noc i najdłuższy dzień przypadają na początek lata. Najdłuższa noc i najkrótszy dzień to przeważnie pierwszy dzień zimy. Zrównanie dnia i nocy następuje dwa razy w roku – w pierwszy dzień wiosny i w pierwszy dzień jesieni.

długość dnia i nocy	data/daty	rozpoczynająca się pora roku
najdłuższa noc i najkrótszy dzień		
najkrótsza noc i najdłuższy dzień		
długości dnia i nocy jednakowe		

2. Październik ma 31 dni. Z ilu pełnych tygodni się składa, jeżeli rozpoczyna się od poniedziałku? Otocz pętlami dni, które tworzą kolejne tygodnie.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,

17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Październik składa się z

 pełnych tygodni.

3. Przyporządkuj daty poszczególnym porom roku. Pokoloruj pola z datami zgodnie z kolorami pól z nazwami pór roku.

5 IX	WIOSNA początek – 21 marca	24 VII
27 lutego	ZIMA początek – 22 grudnia	LATO początek – 22 czerwca
6.06		12.10
30 I	JESIEŃ początek – 23 września	16 IV
		19 listopada

- 1.** Lena urodziła się 12 października, a Ula 20 października tego samego roku. Zaznacz kolorem na kartce z kalendarza dni, w których dziewczynki obchodzą urodziny.

Październik

Pon.	Wt.	Śr.	Czw.	Pt.	Sob.	N.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

- Oblicz, o ile dni Ula jest młodsza od Leny.

- 2.** Natalka jest o tydzień młodsza od Bartka, który urodził się 14 kwietnia. Napisz datę jej urodzin.

[illegible]

- 3.** Faustyna miała prowadzić obserwacje pogody w dowolne dni października. W ciągu każdego z 4 tygodni października obserwowała pogodę przez 3 dni. Przez ile dni października nie prowadziła obserwacji?

Październik ma

 dni.

liczba dni
prowadzenia obserwacji

[illegible]

Faustyna nie prowadziła obserwacji przez

 dni października.

- 4.** W październiku było 9 dni deszczowych i 11 pochmurnych, pozostałe dni były pogodne. Ile było dni pogodnych? Pamiętaj, że październik ma 31 dni.

Obliczenie:

Odpowiedź: _____

- 1.** Zuzanna przygotowała dla uczestników konkursu przyrodniczego 24 kartki z pytaniami. Włożyła je po tyle samo do 8 kopert. Potem do każdej koperty dołożyła jeszcze po 2 pytania. Ile pytań ostatecznie było w każdej kopercie?

liczba pytań włożonych do każdej koperty

[illegible]

ostateczna liczba pytań w każdej kopercie

[illegible]

- Napisz obliczenia w jednym zapisie.

Odpowiedź:

- 2.** Wojtek wziął udział w klasowym konkursie. W pierwszym etapie odpowiedział na 4 pytania i za każde otrzymał 5 punktów. W drugim etapie otrzymał 5 punktów za każdą z 5 odpowiedzi. Oblicz, ile punktów zdobył Wojtek w obu etapach łącznie.

liczba punktów za I etap

[illegible]

liczba punktów za II etap

[illegible]

liczba wszystkich punktów

- 3.** Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$$(60 - 30) : 5 =$$

$$32 - (4 \cdot 7) =$$

$$40 : (24 : 3) + 7 \cdot 5 =$$

$$56 : (14 - 7) + 42 : 6 =$$

$$7 \cdot (17 - 8) + 6 \cdot 6 =$$

$$7 \cdot (16 - 9) - 24 : 4 =$$

- Dokonaj samooceny.

1. Wytnij (s. 95) i przyklej w odpowiednich miejscach brakujące nazwy kierunków geograficznych, możesz skorzystać z podręcznika (s. 36).

2. Na podstawie informacji z podręcznika i wiadomości własnych uzupełnij zdania.

Wiatr to _____.

Siłę wiatru mierzy się za pomocą _____.

Na lotnisku siłę wiatru mierzy się za pomocą _____.

Meteorolog zajmuje się _____.

3. Jak można sprawdzić, czy wieje wiatr i z jakiego kierunku wieje? Zastanów się nad tym razem z innymi dziećmi w klasie. Sprawdź wybranym przez siebie sposobem, czy dzisiaj w twojej miejscowości wieje wiatr, i powiedz, z jakiego kierunku wieje.

- Odszukaj w internecie informację pogodową dotyczącą twojej miejscowości i porównaj ze swoimi obserwacjami.

1. Odczytaj, z jaką prędkością na godzinę wieją wiatry z czterech kierunków świata.

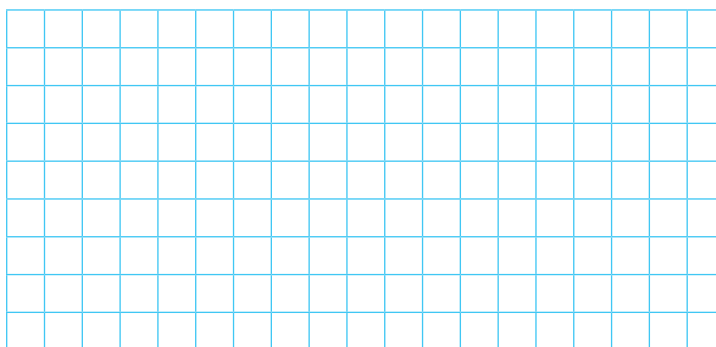
- Uzupełnij zdania.

Najsilniejszy wiatr wieje ze _____, a najłżejszy
wieje z _____.

Północny wiatr wieje z szybkością _____,
a południowy wieje z szybkością _____.

- Powiedz, o ile szybciej wieje wiatr wschodni od zachodniego.
- Powiedz, o ile wolniej wieje wiatr południowy od północnego.
- Powiedz, o co jeszcze można zapytać w tym zadaniu.

2. Zachodni wiatr zaczął wiać o 2.00 nad ranem i wiał przez 5 godzin. Potem przestał wiać na 2 godziny, a następnie znów wiał z ogromną siłą przez kolejne 3 godziny. O której godzinie tego dnia wiatr przestał wiać? Skorzystaj z zegara.

- 1.** Bartek ma 20 zł. Jeden bilet kosztuje 3 zł. Czy wystarczy mu pieniędzy na 7 biletów? Podkreśl właściwą odpowiedź.

A. Tak, wystarczy mu pieniędzy.

C. Po zapłaceniu za bilety
zostanie mu 1 zł.

B. Zabraknie mu 1 zł.

D. Kupi 6 biletów i otrzyma 3 zł reszty.

- 2.** Hania i Eryk zbierali puszki aluminiowe. W skupie Hania otrzymała za nie 27 zł, a Eryk dostał o 3 zł mniej. Za kilogram puszek płacono 3 zł. Ile kilogramów puszek sprzedała Hania, a ile sprzedał Eryk?

Hania

[illegible]

Hania sprzedała

 kg puszek, a Eryk

 kg.

- Policz, ile pieniędzy zarobiły dzieci, gdy sprzedawały puszki i kartony.

3 zł za 1 kg puszek aluminiowych

1 zł za 1 kg kartonu

Patryk sprzedał 100 kg puszek aluminiowych.

[illegible]

Igor sprzedał 100 kg kartonu.

[illegible]

- Powiedz, co zauważasz.

- 3.** Dorota miała 50 zł. Kupiła 2 termometry zaokienne, po 9 zł każdy, i wiatromierz za 23 zł. Ile pieniędzy zostało Dorocie?

Obliczenie:

Odpowiedź: _____

1. Napisz brakujące czynniki. Ułóż i zapisz na kartce teksty zadań do dwóch wybranych przykładów.

$9 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 63$

$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \cdot 7 = 35$

$8 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 80$

$6 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 48$

$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \cdot 8 = 64$

$9 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 72$

2. Uzupełnij tabelę.

czynnik	9	7		8	6
czynnik	5		9		8
iloczyn		63	54	56	

3. Napisz brakujące dzielniki i dzielne. Ułóż i zapisz na kartce teksty zadań do dwóch wybranych przykładów.

$48 : \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 8$

$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} : 7 = 9$

$80 : \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 10$

$64 : \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 8$

$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} : 8 = 9$

$70 : \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 7$

- Podkreśl ilorazy będące wynikami działań, w których brakowało dzielnej.
- Otocz pętlami ilorazy będące wynikami działań, w których brakowało dzielnika.

4. Uzupełnij tabelę.

dzielna	54	56	72	48	45
dzielnik	6	7		8	9
iloraz			8		

5. Napisz sumę, różnicę, iloczyn i iloraz liczb 8 i 4. Oblicz przykłady.

suma

różnica

iloczyn

iloraz

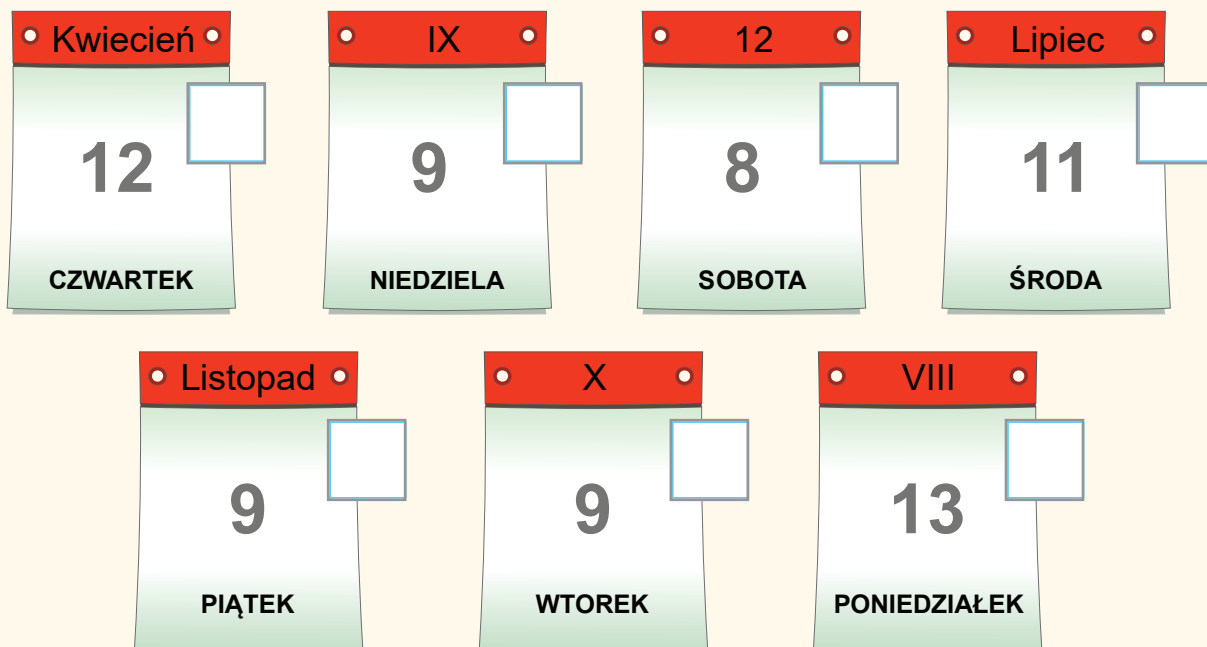
- Do iloczynu liczb 7 i 6 dodaj ich różnicę.

- Od sumy liczb 24 i 8 odejmij ich iloraz.

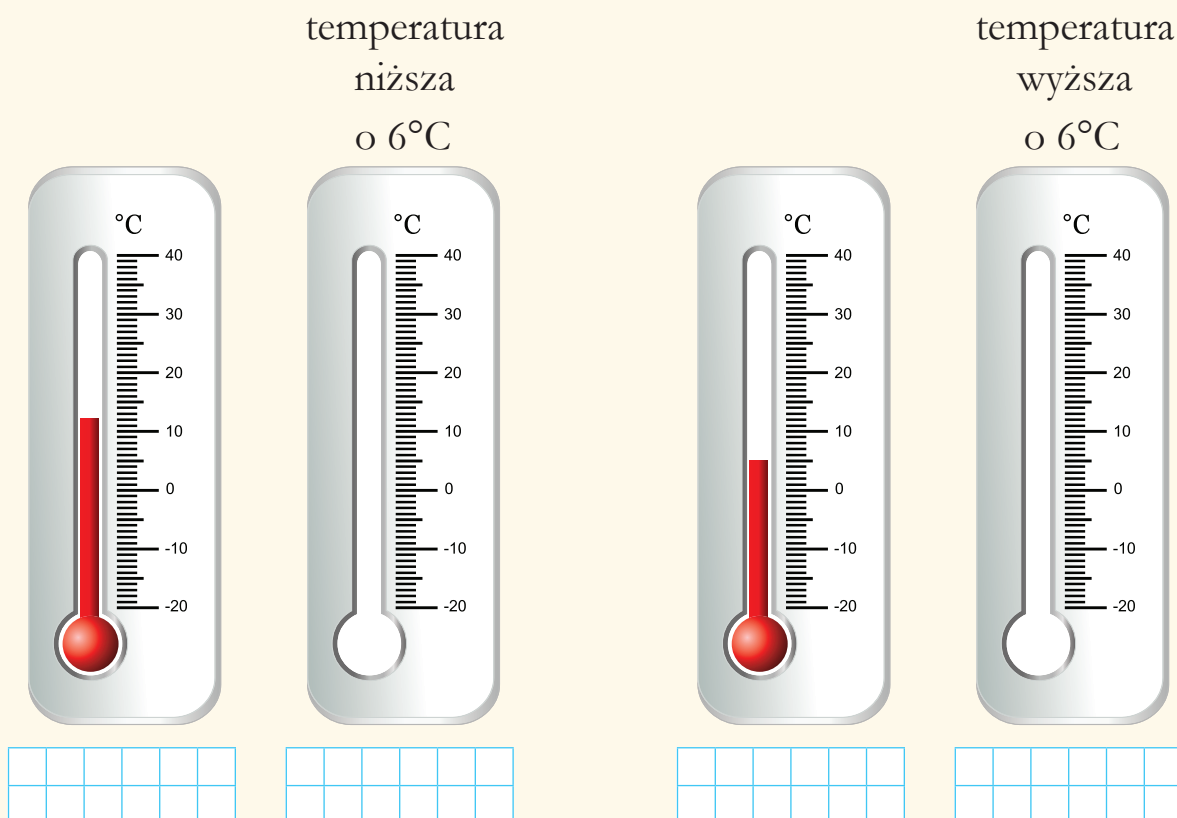

Czy już potrafisz...

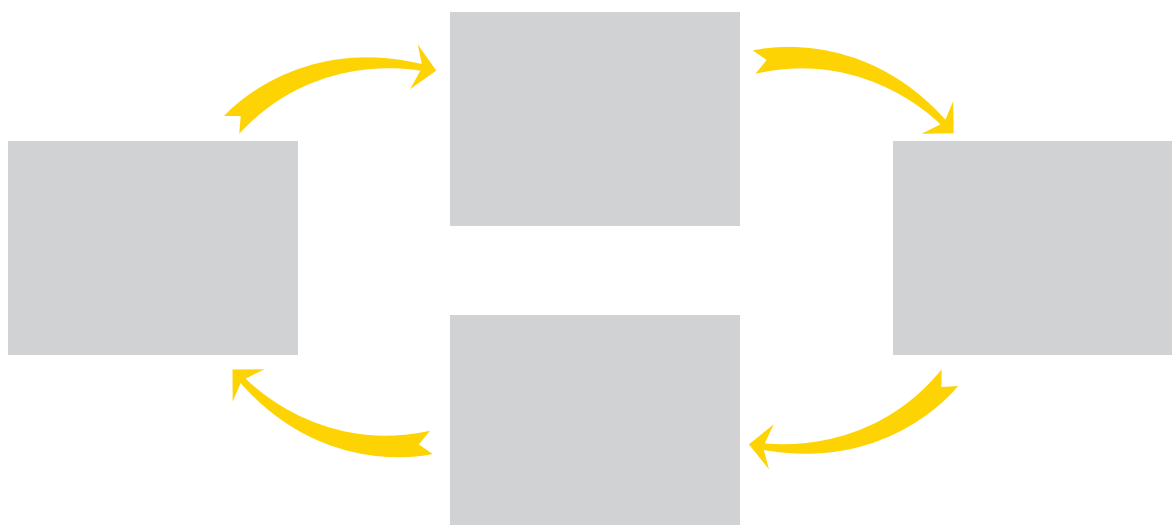
1. Uporządkuj kartki z kalendarza. Ponumeruj je, zaczynając od kartki z najwcześniejszą datą zgodnie z kolejnością ich występowania w roku.

2. Odczytaj temperatury na termometrach i je zapisz. Na pozostałych termometrach zaznacz wskazane temperatury. Napisz wskazania termometrów.

1. Wytnij zdjęcia (s. 95) i przyklej je w oznaczonych miejscach zgodnie z etapami rozwoju motyla. Możesz skorzystać z informacji w podręczniku (s. 42).

2. Powiedz, jak się rozmnażają ptaki, i uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

wykluwają się, wysiaduje, składa, karmią, uczą

Samica _____ jaja.

Samica sama, lub na zmianę z samcem, _____ jaja.

Z jaj _____ pisklęta.

Potem rodzice _____ młode i _____ je latać.

3. Powiedz, na jakie grupy można podzielić te ptaki.

- Ile różnych podziałów można zaproponować? Wymień dwa podziały.

1. Uzupełnij tabelę.

liczba	setki (s)	dziesiątki (d)	jedności (j)
100			
		4	7
235		3	
356			6
	6	0	9

2. Porównaj liczby w parach. Wstaw w okienka odpowiednie znaki: $<$, $>$ lub $=$.

25 27

52 25

246 236

452 364

3. Wpisz w okienka takie liczby, aby otrzymane zapisy były poprawne.

$$\boxed{24} > \boxed{2}$$

	3	4	<		8	
--	---	---	---	--	---	--

		7	>	5	2
--	--	---	---	---	---

$$\boxed{}2 < \boxed{}6$$

--	--	--

>

	3	
--	---	--

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline & 4 & \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|} \hline & & 1 \\ \hline \end{array}$$
 $\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline \end{array} > \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline \end{array}$

--	--	--

=

--	--	--

4. Przyjrzyj się podanym liczbom i odkryj zasady, według których zostały napisane. Wpisz brakujące liczby.

54, 58, 62, 90

100, 95, 90, 60

24, 26, 25, 27, 26, 30

5. Napisz liczby parzyste, które są większe od 12 i jednocześnie mniejsze od 30.

[illegible]

- 1.** Napisz w kratkach odpowiednie liczby dwucyfrowe.

Liczba ta ma 4 dziesiątki i 2 razy więcej jedności. To liczba

.

Suma dziesiątek i jedności tej liczby wynosi 6.

To mogą być liczby:

Cyfra oznaczająca rząd dziesiątek jest parzysta, cyfra oznaczająca rząd jednośc wynosi 0.

To mogą być liczby:

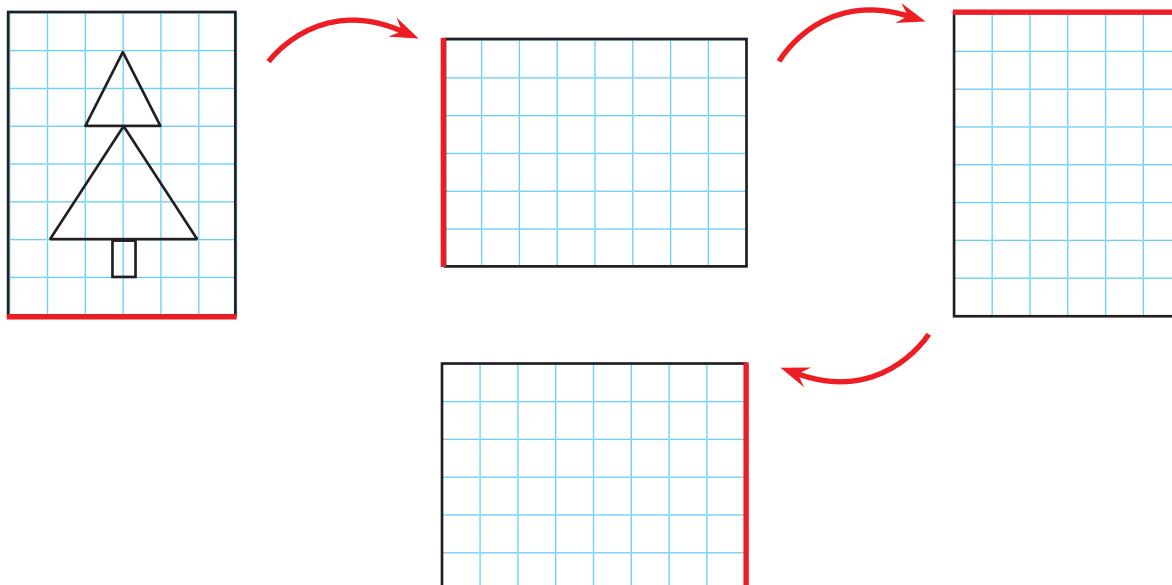
- 2.** Napisz liczby trzycyfrowe nieparzyste, w których rząd setek to 3, a rząd dziesiątek to 6.

- 3.** Napisz w górnym wierszu tabeli pięć dowolnych liczb parzystych większych od 437 i jednocześnie mniejszych od 500. Oblicz i uzupełnij pozostałe pola tabeli.

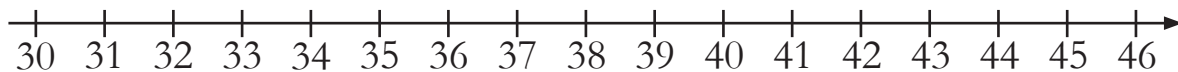
+ 100

+ 10

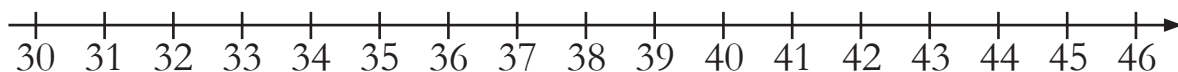
- 4.** Narysuj choinkę zgodnie z kierunkiem obracania kartki. Zwróć uwagę, gdzie za każdym razem znajduje się dolny brzeg kartki.

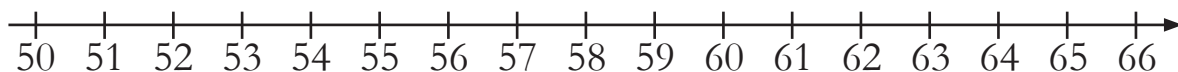
1. Zaznacz działania na osiach liczbowych za pomocą strzałek. Oblicz działania.

$39 + 5 =$

$46 - 7 =$

$66 - 8 =$

2. Dopisz brakujące liczby na osi liczbowej.

- Otocz pętlami wszystkie liczby parzyste na tej osi liczbowej.
- Napisz wszystkie liczby większe od 67 i jednocześnie mniejsze od 79.

- Wypisz z osi liczbowej wszystkie liczby, których cyfra jedności jest większa od 1 i mniejsza od 7.

- Wypisz z osi liczbowej wszystkie liczby, których cyfra jedności jest większa od cyfry dziesiątek.

- 1.** Porównaj budowę ciała oraz rozmnażanie się owadów, ptaków i ssaków. Uzupełnij tabelę – wytnij teksty (s. 95) i naklej je na właściwe miejsca.

	owady	ptaki	ssaki
nazwa zwierzęcia	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
pokrycie ciała	skóra lub pancerz		
temperatura ciała		stała	
liczba kończyn, nazwy kończyn		2 nogi i 2 skrzydła	
sposób poruszania się	latają, chodzą, skaczą		
sposób rozmnażania			rodzą się

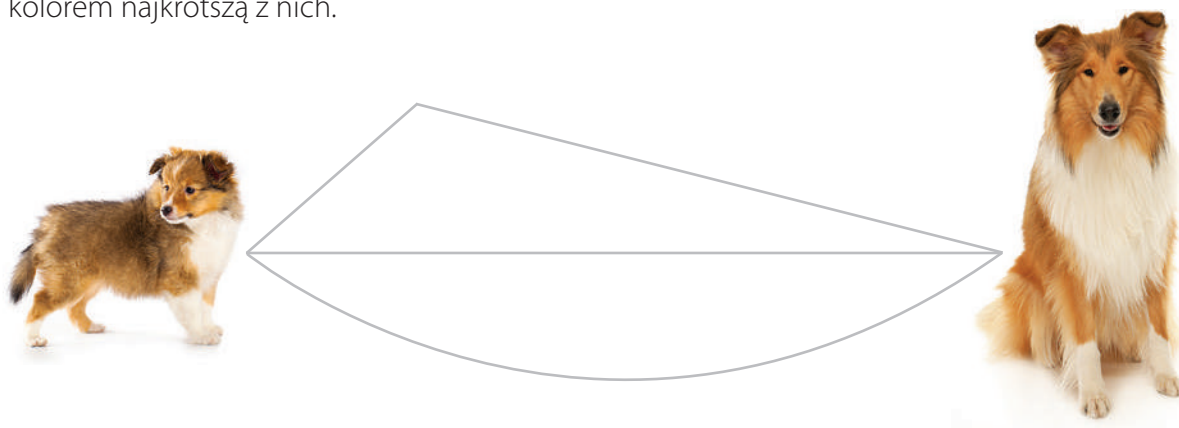
1. Popraw kolorem **czerwonym** litery w kształcie linii krzywych, a kolorem **zielonym** — w kształcie linii łamanych.

- Uzupełnij zdanie.

Litera niezaznaczona kolorem ma kształt linii

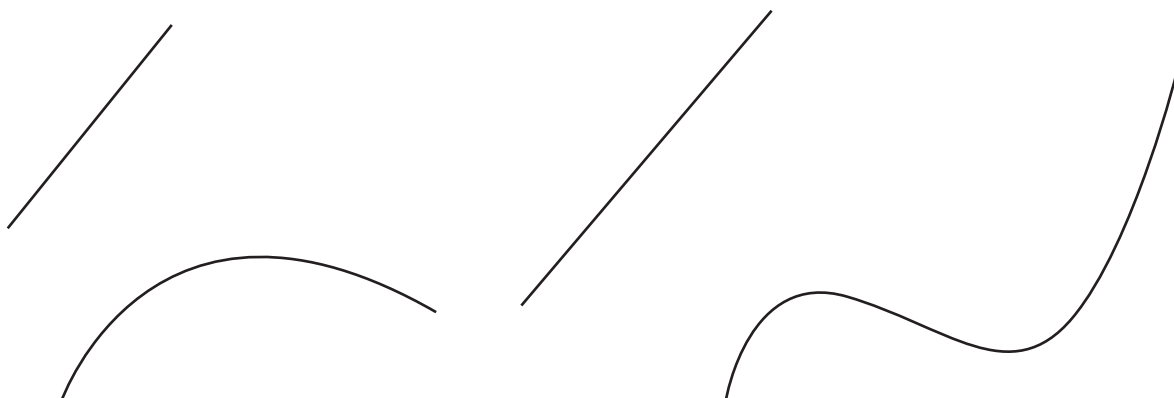
2. Zmierz za pomocą sznurka długość linii wyznaczających drogę szczeniaka do mamy. Popraw kolorem najkrótszą z nich.

- Przeprowadź podobne doświadczenie na dywanie w klasie. Sprawdź, czy wynik się potwierdzi.
- Uzupełnij zdanie.

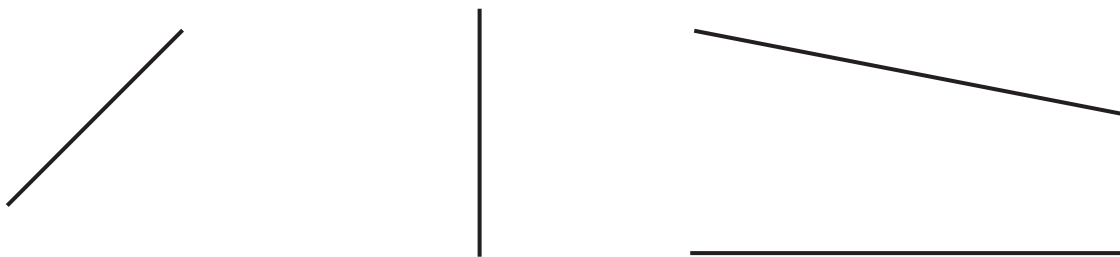
Droga po linii prostej jest zawsze drogą

3. Przyjrzyj się narysowanym liniom. Postaw znak **X** przy liniach, do narysowania których nie była potrzebna linijka.

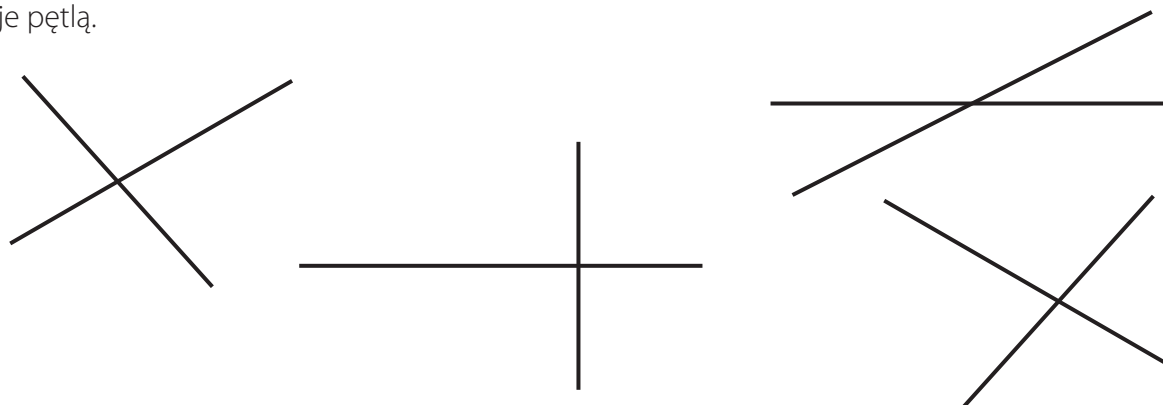

- Podpisz narysowane proste dowolnymi literami alfabetu.

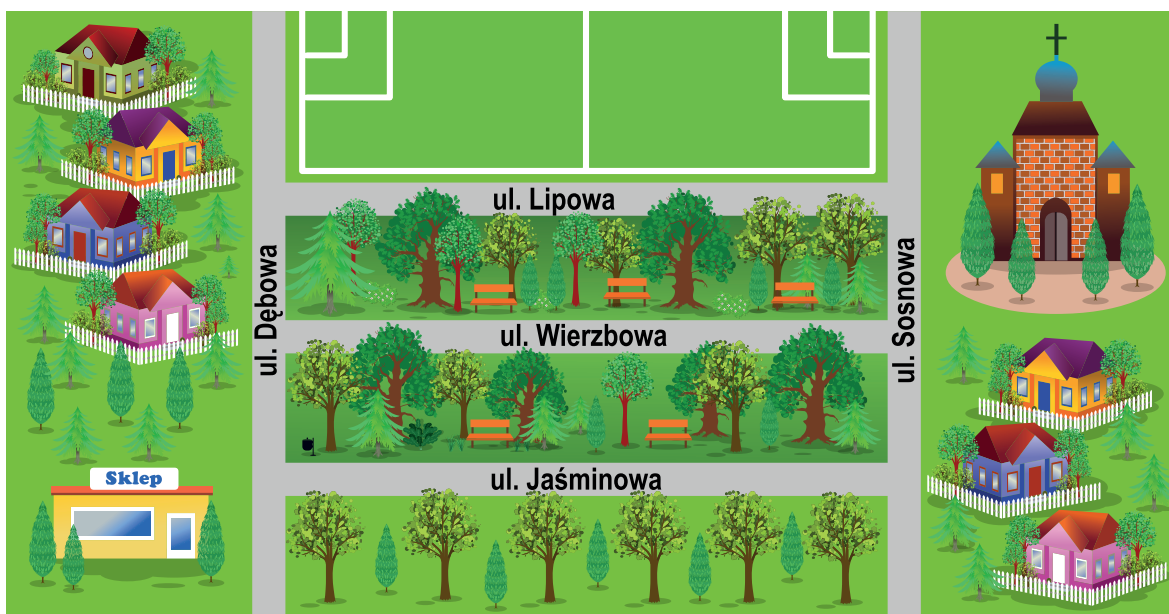
1. Do narysowanych linii przyłóż linijkę tak, by narysować linie równoległe do nich.

2. Do narysowanych linii przyłóż ekierkę lub kartkę i sprawdź, które z nich są prostopadłe. Otocz je pętlą.

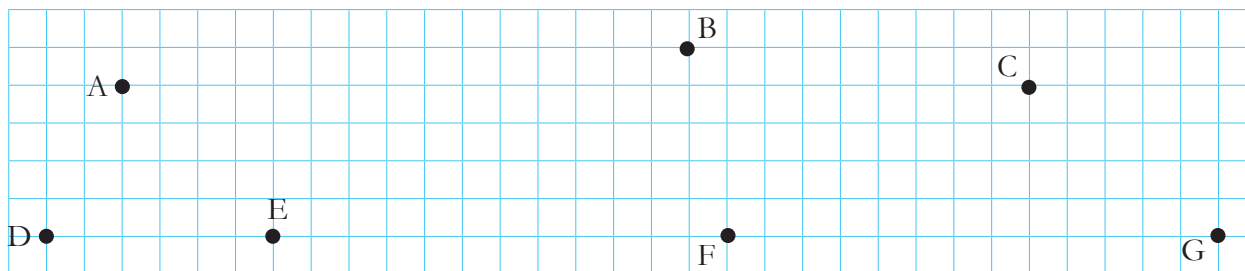
3. Przyjrzyj się fragmentowi mapy miasta. Wypisz nazwy ulic prostopadłych i równoległych do podanych.

Ulice równoległe do
ulicy Jaśminowej:

Ulice prostopadłe
do ulicy Lipowej:

1. Narysuj jak najwięcej odcinków.

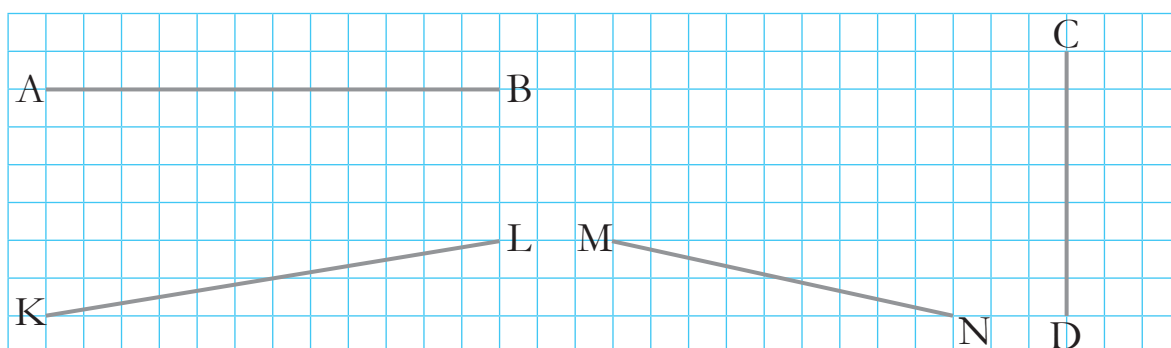

- Zmierz narysowane odcinki i uzupełnij zdania.

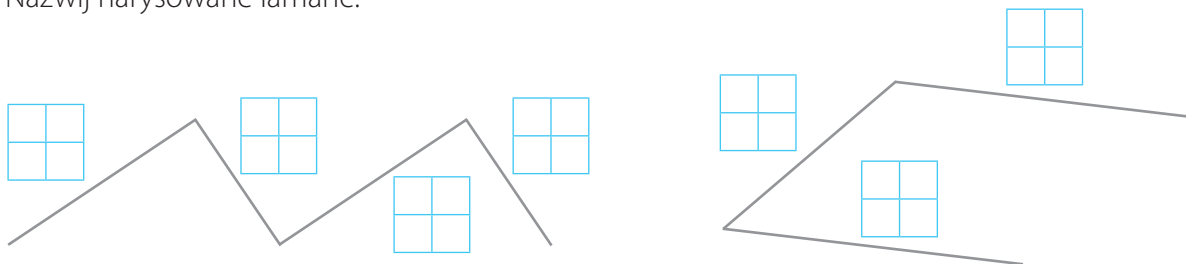
Najdłuższy jest odcinek _____.

Najkrótszy jest odcinek _____.

2. Popraw po śladzie odcinek prostopadły do odcinka AB. Narysuj odcinki równoległe do podanych.

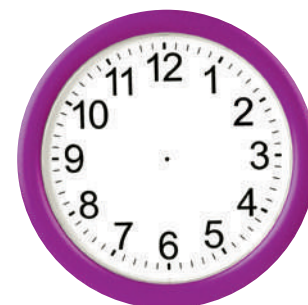
3. Nazwij narysowane łamane.

- Zmierz i zapisz długości odcinków każdej łamanej.
- Sprawdź, które odcinki są równoległe, a które prostopadłe. Zaznacz kolorem **zielonym** odcinki równoległe na rysunku łamanych, a kolorem **pomarańczowym** – odcinki prostopadłe.

4. Znajdź na zegarze pary liczb, których suma w parze wynosi 13. Połącz te liczby.

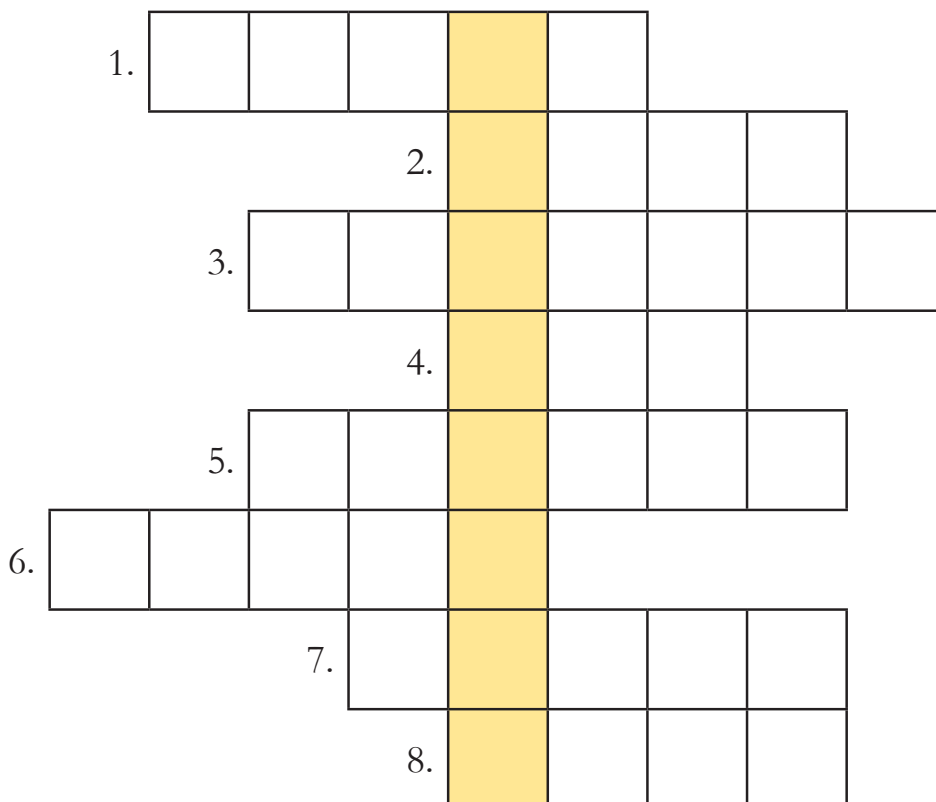
- Powiedz, co zauważasz.
- Powiedz, jakie inne sumy mogą dać pary liczb na zegarze. Podaj przykład.

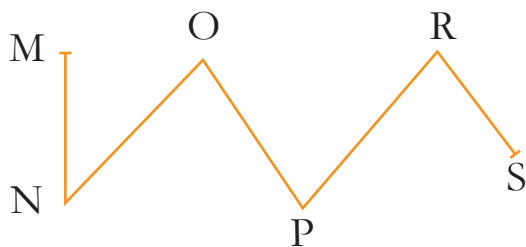
1. Pomyśl, co może szkodzić uszom, a co – oczom. Napisz, jak je chronić.

2. Rozwiąż krzyżówkę. Przeczytaj hasło.

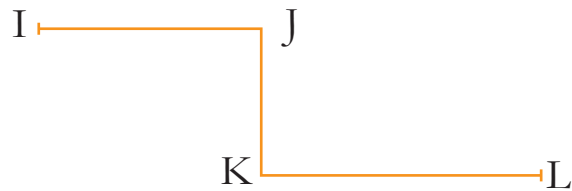
1. Dzięki nim oddychasz.
2. Tną i miażdżą pokarm.
3. W nim trawiony jest pokarm.
4. Dzięki niemu widzisz.
5. Jest odbierany przez ucho.
6. Wyglądem przypominają dwie fasole i oczyszczają krew w organizmie.
7. Pompa w twoim organizmie.
8. Rozprowadza po organizmie pokarm i tlen.

- 1.** Nazwij i podpisz narysowane łamane.

lamana

lamana

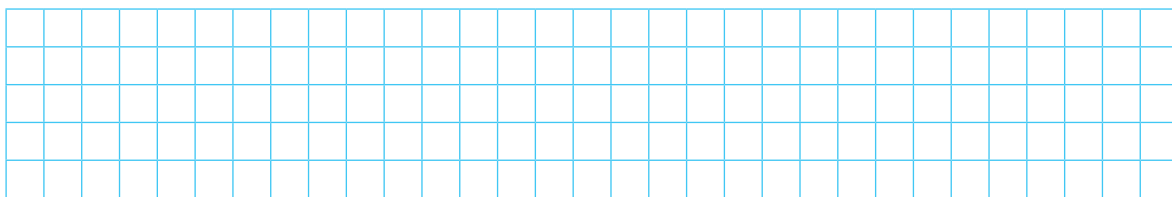

- 2.** Przyjrzyj się narysowanej łamanej. Nazwij ją i napisz nazwy wszystkich odcinków, z których się składa.

- 3.** Narysuj łamaną składającą się z 5 odcinków o długości: 2 cm, 4 cm, 7 cm, 5 cm, 3 cm. Nazwij tę łamaną.

- Dodaj do siebie długości odcinków.

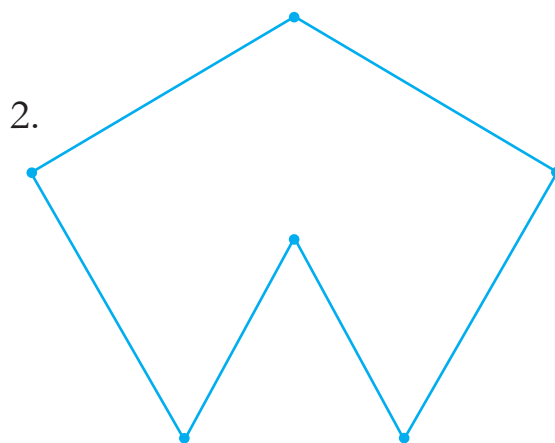
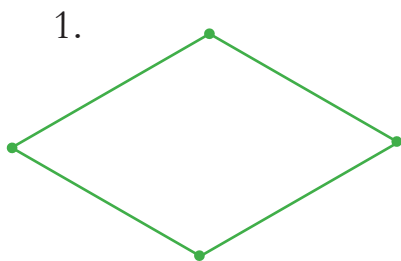
Długość łamanej

wynosi

- 1.** Nazwij i podpisz narysowane łamane. Zmierz długości odcinków każdej z nich. Oblicz długości łamanych.

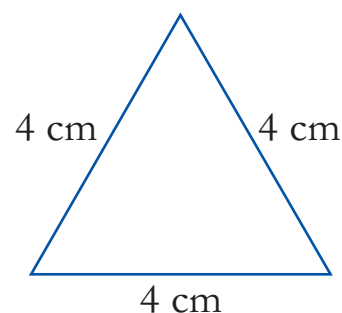
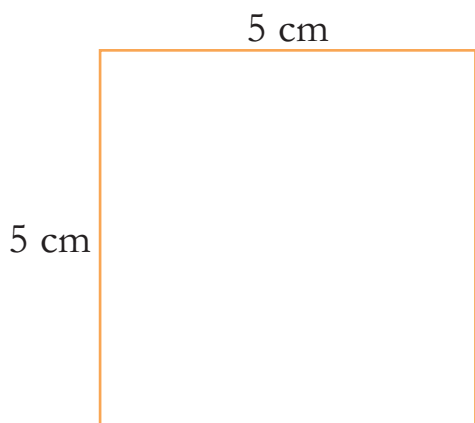
długość 1. łamanej

długość 2. łamanej

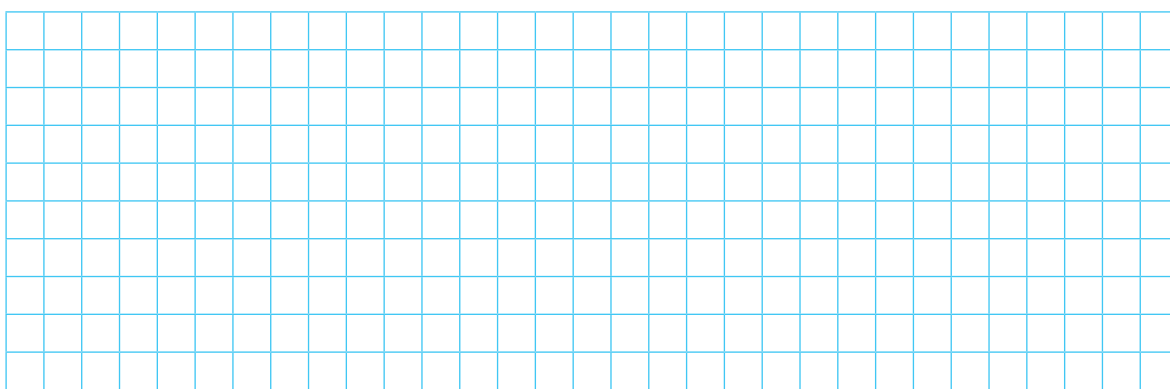
- 2.** Narysuj łamaną otwartą o długości 15 cm, składającą się z 4 odcinków.

- 3.** Narysuj takie 3 łamane zamknięte by każda składała się z 3 różnych odcinków.

1. Oblicz sumy długości wszystkich boków narysowanych figur.

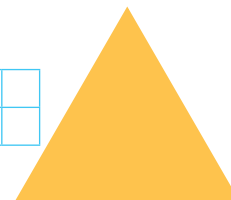
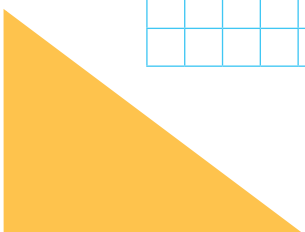

2. Narysuj taki prostokąt i taki kwadrat, aby suma długości boków każdej z figur wynosiła 16 cm. Długości boków muszą być wyrażone w pełnych centymetrach. Nad każdym bokiem figury napisz jego długość.

- Powiedz, czy każdą z tych figur można narysować tylko w jeden sposób i czy można narysować je tak, aby boki miały inną długość.

3. Zmierz długości boków narysowanych trójkątów i oblicz ich sumy.

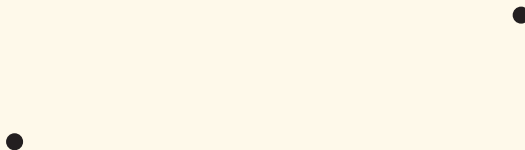

- Powiedz, w którym trójkącie wystarczyło zmierzyć dwa boki, a w którym — tylko jeden bok. Wyjaśnij dlaczego.

Czy już potrafisz...

1. Nazwij narysowane punkty.

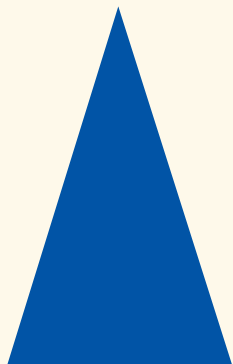
- Narysuj linię łączącą te dwa punkty i uzupełnij zdanie.

Narysowana figura to, który ma długość

2. Nazwij narysowane linie. Napisz ich nazwy.

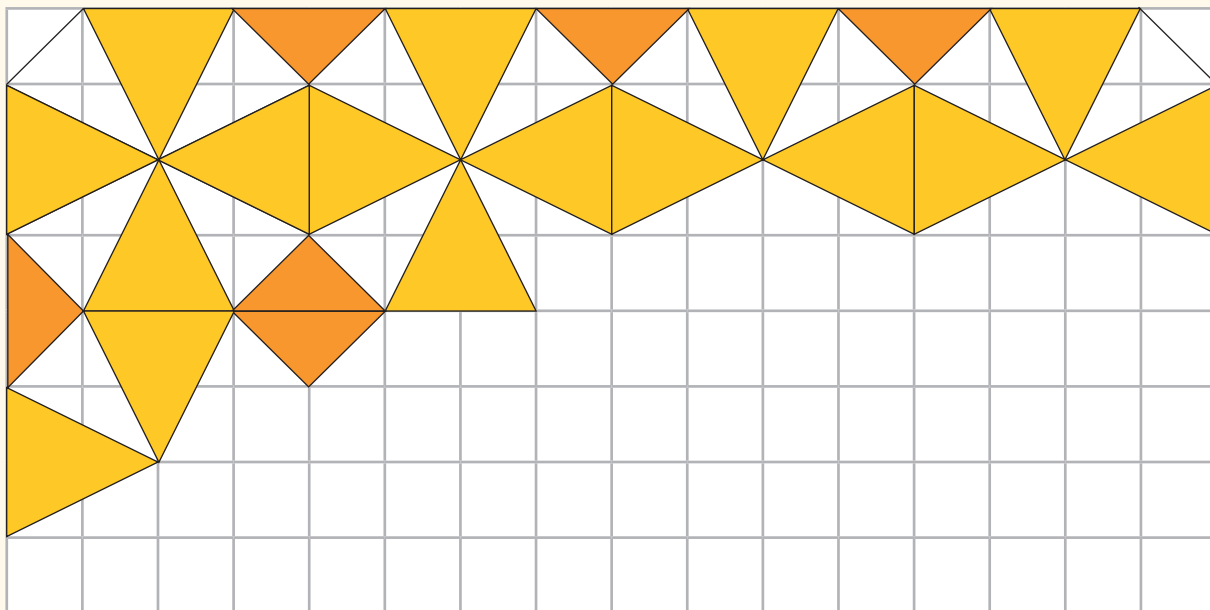

3. Oblicz łączną długość wszystkich boków każdej z narysowanych figur.

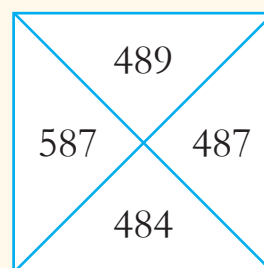
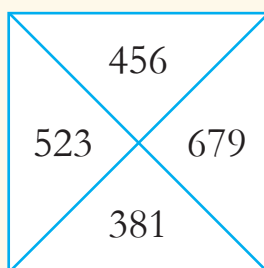
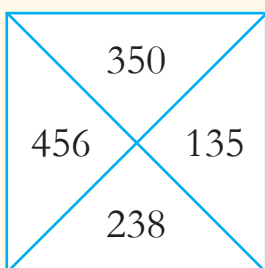

- Podkreśl właściwe zakończenie zdania: Narysowane figury utworzone są przez łamane
• otwarte. • zamknięte.

4. Dokończ rysowanie mozaiki podłogowej.

5. W każdym kwadracie otocz pętlą liczbę, która nie pasuje do pozostałych. Wyjaśnij dlaczego.

- Otoczone pętlami liczby napisz za pomocą cyfr i słownie.

6. Wykonaj obliczenia.

$56 - 9 =$

$68 + 9 =$

$45 - 8 + 4 =$

$45 - 8 =$

$46 + 7 =$

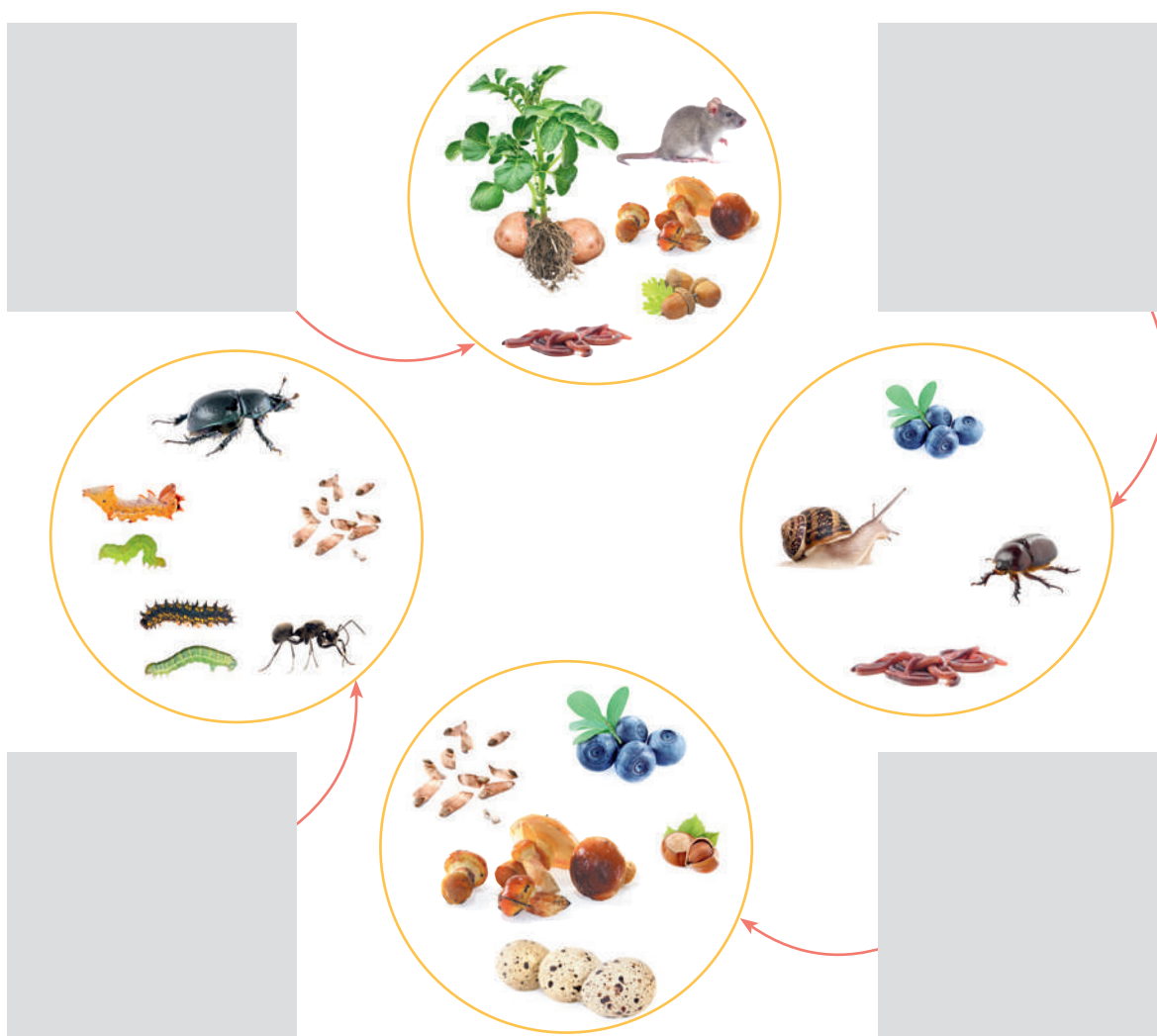
$34 + 8 - 3 =$

$81 - 4 =$

$57 + 6 =$

$27 + 7 - 4 =$

1. Spróbuj odgadnąć, które zwierzę odżywia się pokarmem przedstawionym na zdjęciu. Wytnij zdjęcia zwierząt (s. 95) i przyklej je w odpowiednich miejscach.

2. Narysuj dowolne zwierzę. Uzupełnij zdania.

To jest _____.

Odżywia się _____.

Jest zwierzęciem _____.

- 1.** Dorosły lew zjada dziennie 7 kg mięsa, a lwica 5 kg. Oblicz, o ile kilogramów mięsa więcej niż lwica zjada w ciągu tygodnia lew.

- Oblicz, ile kilogramów mięsa zjedzą razem lew i lwica w ciągu tygodnia.

- Oblicz, w ciągu ilu dni lwica zje 45 kilogramów mięsa.

- Oblicz, ile kilogramów mięsa zje lew w ciągu 2 tygodni.

- 2.** Do ogrodu zoologicznego przywieziono dla lwów 7 pojemników po 6 kg mięsa w każdym. W lodówkach było jeszcze 15 kg mięsa. Lwy dostały na śniadanie 49 kg mięsa. Ile kilogramów mięsa zostało?

- 3.** Skreśl niepotrzebne dane. Rozwiąż zadanie.

Adam miał 100 zł, w samych monetach. Zrobił zakupy w sklepie o godzinie 17.00. Kupił cztery paczki karmy dla kota, po 9 zł za paczkę, i kostkę do czyszczenia zębów za 10 zł. Ile złotych mu zostało?

Obliczenie:

Odpowiedź:

1. Uzupełnij informację — wpisz właściwe wyrazy.

W działaniach, w których występują nawiasy, a także dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie, najpierw wykonujemy działania

_____ w _____, potem mnożymy lub _____,

a na koniec — dodajemy lub _____.

2. Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$$32 - (7 + 5) : 2 =$$

$$5 \cdot 6 - 24 : 8 =$$

$$45 + 54 : 6 =$$

$$(16 + 16) : 4 =$$

$$15 + 7 \cdot 6 - 48 : 8 =$$

- Ułóż tekst zadania do wybranego przykładu.

3. W sklepie zoologicznym było 16 papug i 17 kanarków. W 6 klatkach było po 7 chomików, a w akwarium były 4 małe żółwie. Ile zwierząt było w sklepie zoologicznym?

Obliczenie:

Odpowiedź:

- Oblicz, o ile _____ było ptaków niż pozostałych zwierząt.

- Przekształć zadanie tak, by pasowało do pytania.

Po ile chomików było w każdej z sześciu klatek, jeżeli w każdej było po tyle samo chomików?

- Tekst zadania i rozwiązania napisz w zeszycie.

1. Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$$60 - 8 \cdot 6 + 9 \cdot 8 =$$

$$56 + 72 : 8 - (15 + 15) =$$

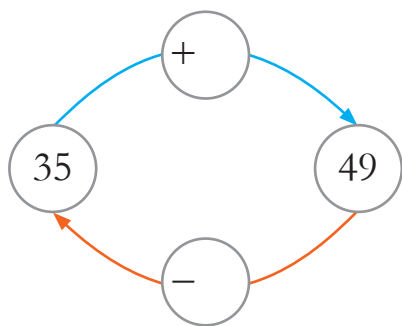
$$(40 + 9) : 7 + (60 - 30) =$$

$$100 - (64 : 8) \cdot 5 =$$

2. Oblicz. Uzupełnij tabelę — wpisz odpowiednie liczby.

	6			5		
$\cdot 9$						$: 9$
$- 7$		72			27	
			56			$+ 7$
$+ 30$						$- 30$
						59

3. Uzupełnij liczby na grafie. Napisz obliczenia.

4. Oblicz. Uzupełnij tabelę — wpisz liczby według wzorów.

	+	37	46		63
7					
5				60	
					71
9					

	-	72	91		55
6					
				54	46
			84		
8		67			

1. Powiedz, jaki wpływ mają pory roku na życie i odżywianie się zwierząt.
2. Napisz w zeszycie kilka nazw ptaków, które odlatują na zimę, i kilka nazw zwierząt, które zimą zasypiają lub zapadają w odrętwienie.
3. Połącz nazwy z pól z właściwymi zdaniem.

zwierzęta

Są samożywne, same produkują pokarm.

rośliny

Są cudzożywne.

zwierzęta
roślinożerne

Ich pokarm stanowią rośliny i zwierzęta.

zwierzęta
mięsożerne

Zjadają trawy, ziola, owoce i inne rośliny.

zwierzęta
wszystkożerne

Żeby zdobyć pożywienie, polują na inne zwierzęta.

4. Połącz strzałkami zdjęcia roślin i zwierząt tak, by utworzyć łańcuchy pokarmowe.

1. Oblicz. Uzupełnij zdania.

$9 \cdot 9 =$

$7 \cdot 7 =$

$5 \cdot 5 =$

$9 \cdot 5 =$

$5 \cdot 7 =$

$9 \cdot 7 =$

Iloczyn liczb nieparzystych jest liczbą _____.

$8 \cdot 8 =$

$4 \cdot 4 =$

$6 \cdot 6 =$

$4 \cdot 8 =$

$6 \cdot 4 =$

$8 \cdot 6 =$

Iloczyn liczb parzystych jest liczbą _____.

$9 \cdot 8 =$

$6 \cdot 7 =$

$9 \cdot 6 =$

Iloczyn liczby parzystej i nieparzystej jest liczbą _____.

$63 : 7 =$

$81 : 9 =$

$27 : 9 =$

Iloraz liczb nieparzystych jest liczbą _____.

$72 : 8 =$

$56 : 8 =$

$64 : 8 =$

$48 : 6 =$

$36 : 4 =$

$42 : 6 =$

Iloraz liczb parzystych jest liczbą _____.

lub _____.

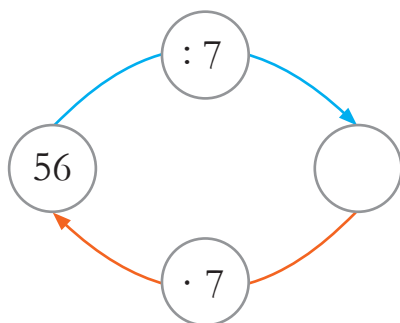
$72 : 9 =$

$24 : 3 =$

$42 : 7 =$

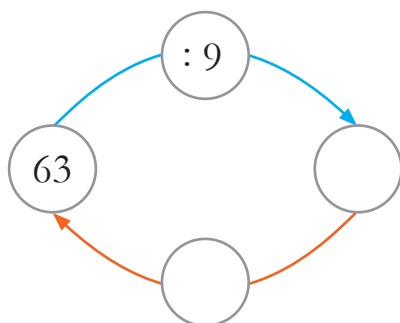
Iloraz liczb parzystej i nieparzystej jest liczbą _____.

1. Uzupełnij liczby na grafach oraz w przykładach.

$$56 : 7 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

Sprawdzenie: $\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \cdot 7 = 56$

$$63 : 9 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

Sprawdzenie: $\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline & & & & & & & \\ \hline & & & & & & & \\ \hline \end{array} \cdot 9 = 63$

2. Oblicz. Napisz działania sprawdzające podane przykłady.

$$72 : 9 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$54 : 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$48 : 8 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$42 : 7 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$36 : 4 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

3. Adam wkleił do albumu 45 zdjęć drapieżników, po 5 na kilku stronach. Ile stron zajęły te zdjęcia w albumie?

Obliczenie:

Odpowiedź: _____

■ Przekształć zadanie tak, by pasowało do pytania:

Ile zdjęć wkleił Adam do albumu?

■ Napisz zadanie i jego rozwiązanie w zeszycie.

- 1.** Ile kilometrów może pokonać wilk w ciągu 6 godzin, jeśli w ciągu godziny pokonuje 8 km?

Obliczenie:

Odpowiedź: _____

- 2.** Napisz i oblicz wszystkie możliwe sumy i różnice podanych liczb: 35, 56, 9, 18. Liczby w działaniach nie mogą się powtarzać.

sumy:

róžnice:

- 3.** Napisz wszystkie możliwe iloczyny i ilorazy podanych liczb: 9, 3, 8, 4. Liczby w działaniach nie mogą się powtarzać.

iloczynny:

ilorazy:

- 4.** Dopisz takie liczby, aby zapisy były poprawne.

$$81 : \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 9$$

 : 7 = 8

$$4 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 36$$

$$54 : \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 9$$

 : 6 = 7

$$4 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 28$$

- 5.** Napisz sumę iloczynu liczb parzystych i ilorazu liczb nieparzystych. Oblicz ją.

[illegible]

1. Zaplanuj założenie własnej (lub wspólnej, z dziećmi z klasy) hodowli. Uzupełnij zdania i odpowiedz na pytania.

1. Chcę hodować/mieć _____

2. Musi na to wyrazić zgodę _____

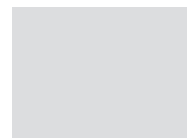
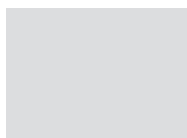
3. Dla zwierzęcia potrzebować będę _____

4. Jak należy się opiekować tym zwierzęciem?

5. Gdzie znajdziesz informacje na temat tego zwierzęcia?

6. Czy na pewno potrafisz się opiekować żywym stworzeniem?

2. Wytnij zdjęcia zwierząt (s. 95) i przyklej je obok ich mieszkań.

- Wybierz jedno z tych zwierząt i napisz w zeszycie, jak należy się nim opiekować. Jeżeli nie wiesz, poszukaj informacji w odpowiednich książkach w bibliotece lub w internecie.

1. Kury znosiły codziennie po 9 jajek. Ile jajek zniosły w ciągu tygodnia i dwóch dni?

Wpisz dane do tabeli.

dzień tygodnia									
liczba jajek									

- Przedstaw rozwiązanie za pomocą dodawania, a potem za pomocą mnożenia.

dodawanie

mnożenie

2. Bartek zrobił pióropusz indiański z 9 piór. Igor zrobił pióropusz dla wodza i wykorzystał 10 razy więcej piór, niż użył ich Bartek. Ile piór wykorzystał Igor?

Obliczenie:

Odpowiedź:

3. Oblicz. Uzupełnij tabele — dopisz brakujące liczby.

·	5	6	7	8	9
5					
6					
7					
8					

·	4		7	9	
6					
3		9			
			56		
4					20

4. Przyjrzyj się zapisom po obu stronach okienek. Wstaw w okienka odpowiednie znaki: $<$, $>$ lub $=$.

$8 \cdot 8 \quad \square \quad 7 \cdot 8 + 8$

$9 \cdot 7 \quad \square \quad 7 \cdot 7 + 7$

$6 \cdot 8 \quad \square \quad 8 \cdot 6$

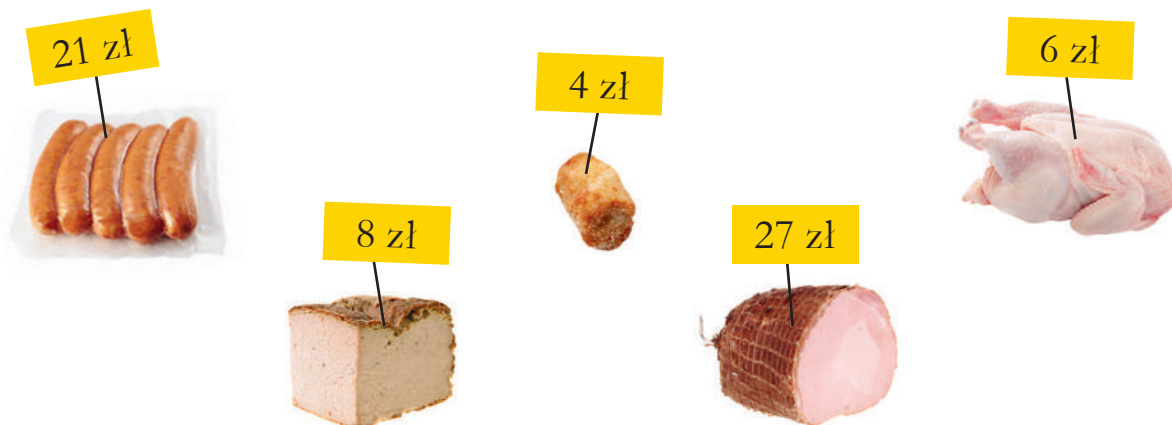
$5 \cdot 9 \quad \square \quad 9 \cdot 3 + 9$

1. Gospodarz kupił 8 kurcząt i zapłacił 1 zł za każde z nich. Po kilku miesiącach sprzedał je wszystkie, po 3 zł każde. Ile pieniędzy zarobił?

Obliczenie:

Odpowiedź:

- 2.** Dwie osoby zrobiły zakupy w sklepie mięsnym. Jedna zapłaciła 35 zł, a druga 39 zł. Pomyśl, co mogły kupić te osoby. Napisz obliczenia.

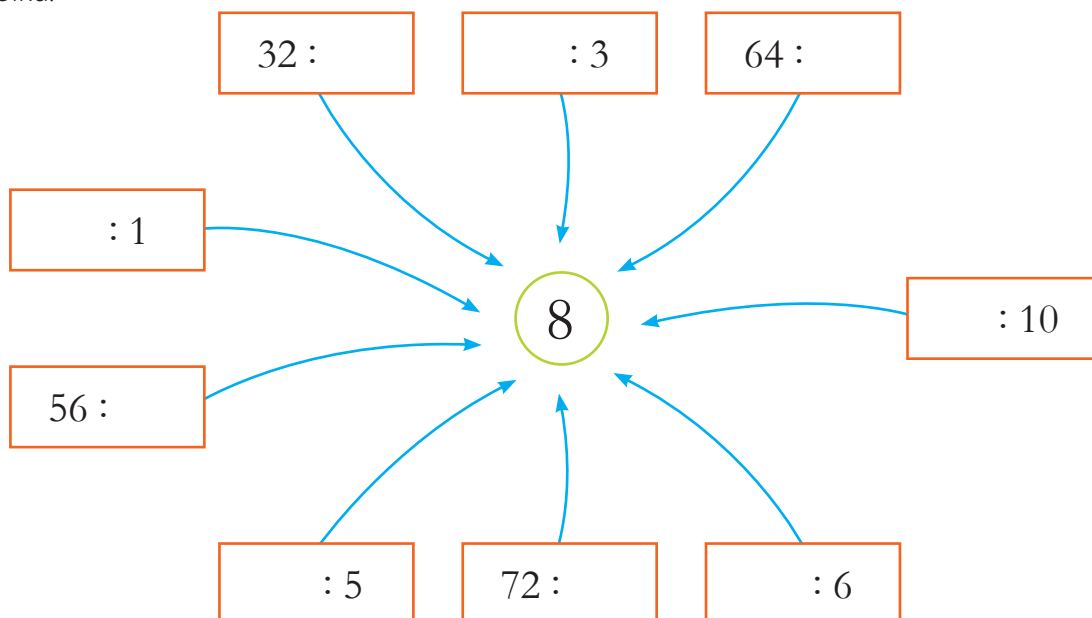
I osoba:

35 $z_l =$

II osoba:

39 $z_I =$

- 3.** Dopisz brakujące liczby w okienkach tak, aby każdy iloraz zgadzał się z wynikiem zapisanym w kółku.

1. Bartek miał 5 ryb paetek, Igor o 2 ryby więcej, a Ula miała 2 razy więcej paetek niż miał Bartek. Ile ryb miał Igor, a ile miała Ula? Wpisz w kratki odpowiednie liczby i obliczenia.

liczba ryb Bartka

liczba ryb Igora

liczba ryb Uli

- Bartek z Ulą dokupili po 3 ryby. Bartek kupił paetki w promocji — po 5 zł za jedną, a Ula za każdą rybę zapłaciła 2 razy więcej, niż zapłacił Bartek. Oblicz, ile każde z nich zapłaciło za dokupione ryby.

Bartek

Ula

- Oblicz, ile ryb mogłaby za tę samą kwotę kupić Ula, gdyby tak jak Bartek skorzystała z promocji.

2. Oblicz.

$$35 : 7 + 30 : 6 =$$

$$24 : 3 - 21 : 7 =$$

$$5 \cdot 1 + 40 : 8 =$$

$$35 : 5 - 20 : 10 =$$

$$54 : 6 - 24 : 6 =$$

$$48 : 6 + (21 - 9) : 6 =$$

3. Oblicz. Pamiętaj o kolejności wykonywania działań.

$$(6 \cdot 9 - 5) : 7 =$$

$$(72 : 8 \cdot 7) - 18 =$$

$$100 - 6 \cdot 8 + 4 \cdot 3 =$$

$$80 : 8 + 8 \cdot 7 =$$

$$5 \cdot 9 + 63 : 7 =$$

- 5.** Dopisz brakujące znaki: $\cdot$, $:$, $+$ lub $-$ tak, by działania były poprawne.

5 5 5 5 = 50

3 3 3 3 = 30

$$5 \overline{\square} 5 \overline{\square} 5 \overline{\square} 5 = 0$$

$$3 \times 3 \times 3 \times 3 = 18$$

$$5 \overline{\square} 5 \overline{\square} 5 \overline{\square} 5 = 35$$

$$3 \overline{} 3 \overline{} 3 \overline{} 3 = 0$$

5 5 5 5 = 15

$$3 \square 3 \square 3 \square 3 = 24$$

- 6.** Książka o owadach ma 50 stron. Lena przeczytała połowę książki, Adam przeczytał 5 stron, a Olek 2 razy więcej stron niż Adam. Oblicz, ile stron do końca książki zostało każdemu z dzieci.

Lena

[illegible]

Adam

[illegible]

Olek

[illegible]

- Oblicz, w ciągu ilu dni każde z dzieci dokończy czytanie książki, jeżeli będzie czytało 5 stron dziennie.

Lena

[illegible]

Olek

[illegible]

Adam

[illegible]

- 7.** Grażyna miała 100 zł. Co kupiła w sklepie, jeżeli po zakupach zostało jej 50 zł? Przedstaw dwie możliwości.

Grażyna kupiła:

I możliwość

[illegible]

Grażyna kupiła:

II możliwość

[illegible]

- Przypomnij sobie, co powstaje, kiedy w mroźny dzień mówisz lub wypuszczasz ustami powietrze na dworze.
 - Wyjaśnij, dlaczego tak się dzieje. Z jakim elementem pogody dzieje się podobnie jak z ciepłym powietrzem wypuszczanym ustami w mroźny dzień? Podkreśl odpowiednią nazwę.

deszcz	zachmurzenie	wiatr	ciśnienie powietrza
--------	--------------	-------	---------------------

- Przyjrzyj się lusterku przyłożonemu do wody parującej z czajnika. Powiedz, co zauważasz.
 - Wyjaśnij, dlaczego tak się dzieje. Podkreśl nazwę elementu pogody, z którym dzieje się podobnie.

deszcz	zachmurzenie	wiatr	ciśnienie powietrza
--------	--------------	-------	---------------------

- Wykonaj doświadczenie: nadmuchaj balon, następnie ogrzewaj go od spodu suszarką. Napisz, co się stało z balonem.

Balon ogrzewany ciepłym powietrzem _____.

- Wyjaśnij, dlaczego tak się stało. Podkreśl nazwę elementu pogody, z którym dzieje się podobnie.

deszcz	ciśnienie powietrza	temperatura	wiatr
--------	---------------------	-------------	-------

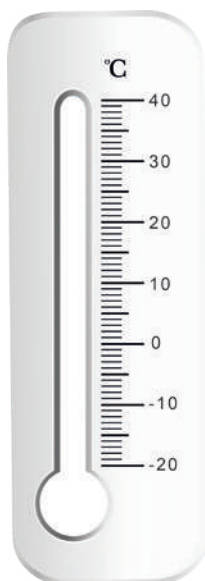
- Uzupełnij zdania.

Na pogodę składa się kilka elementów. Są to: _____

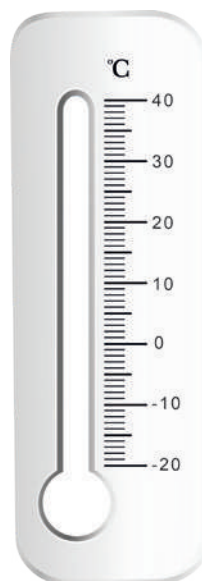
Na pogodę ma wpływ ruch Ziemi _____.

- Odczytaj temperaturę na termometrze zaokienym. Sprawdź, czy wieje wiatr. Określ kierunek wiatru. Przyjrzyj się chmurom. Napisz prognozę pogody na dziś.

1. Temperatura powietrza od niedzieli do soboty wzrosła o 8°C . Ile wynosiła w niedzielę, jeżeli w sobotę wyniosła 6°C ? Zaznacz temperatury na termometrach.

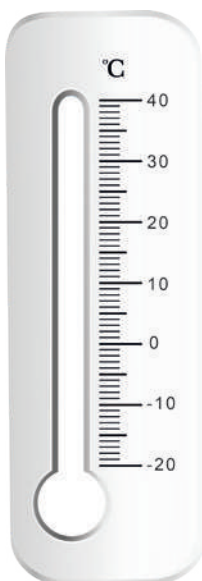

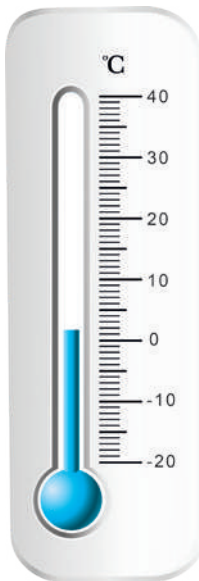
temperatura w niedzielę

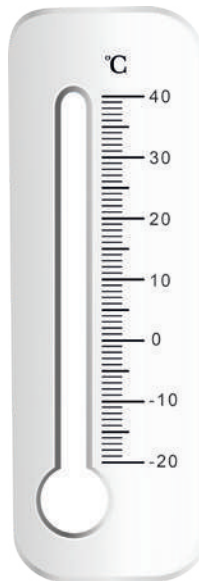
temperatura w sobotę

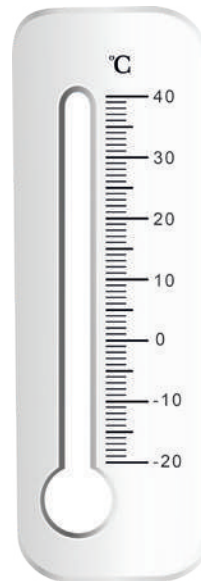
2. Każdy kolejny termometr wskazuje temperaturę 2 razy wyższą od wskazywanej przez poprzedni termometr. Zaznacz temperatury na termometrach i je zapisz.

2°C

3. We wtorek temperatura powietrza wynosiła 4°C , w nocy spadła do 2 stopni mrozu. O ile stopni spadła temperatura? Podkreśl właściwą odpowiedź.

o 5 stopni

o 6 stopni

o 4 stopnie

o 7 stopni

- 1.** Oblicz. Wpisz do tabeli brakujące wartości temperatur.

16°C	35°C			0°C		23°C
		16°C	24°C		11°C	

+ 8°C

- 8°C

- 2.** Temperatura w pokoju wynosiła 21°C , za oknem była niższa o 12°C . Ile wynosiła temperatura za oknem?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- Zmień zadanie tak, by pasowało do odpowiedzi: Temperatura w pokoju była o 12°C niższa. Napisz pytanie i obliczenie.

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- 3.** Początkowa temperatura w piecu wynosiła 8°C . W ciągu kwadransa wzrosła dziewięciokrotnie, na koniec spadła o 4°C . Ile ostatecznie stopni wynosiła temperatura w piecu?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- Zmień zadanie tak, by zapytać o początkową temperaturę w piecu. Napisz pytanie i obliczenie.

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- 4.** Dobierz pytania do zapisów – połącz je. Ułóż do nich teksty zadań. Napisz zadania w zeszycie i je rozwiąż.

Ile razy wzrosła temperatura?

36°C : 6

Ile stopni wynosi teraz temperatura?

$$39^{\circ}\text{C} - 25^{\circ}\text{C}$$

O ile stopni spadła temperatura tego dnia?

 $9^{\circ}\text{C} \cdot 5$

1. Uzupełnij zdania wyrazami podanymi w ramce.

wpływają	powodzi	klęski	zamiecie śnieżne
ulewy	wiatr	susze i pożary	pioruny
			grzmoty

Warunki pogodowe _____ na przyrodę i życie ludzi.

Każdy z elementów pogody może się przyczynić do _____

żywiolowej. Długotrwałe, obfite deszcze często są przyczyną _____

_____, a brak deszczu powoduje _____.

_____ są wywoływane przez opady śniegu

połączone z silnym wiatrem. Bardzo niebezpieczne są burze. Towarzyszą

im gwałtowne _____, silny _____,

i _____, a nawet gradobicie.

2. Napisz, skutki jakich klęsk żywiołowych przedstawiono na zdjęciach.

- 1.** Przez cały tydzień codziennie padał deszcz. Każdego dnia padał przez 6 godzin. Ile godzin w ciągu całego tygodnia padał deszcz?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- 2.** Ludzie wzmacniali wały przeciwpowodziowe workami z piaskiem. Zabrakło im 81 worków. Ile przyczepek z workami muszą przywieźć, jeżeli na jednej przyczepce mieści się 9 worków?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- 3.** W cysternie zostało 90 l wody pitnej. Do ilu 10-litrowych kanistrów można przelać tę wodę?

Obliczenie:

[illegible]

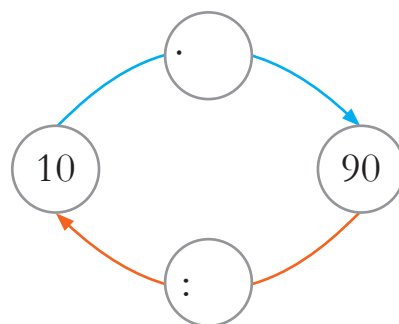
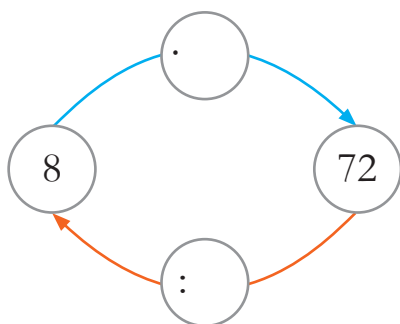
Odpowiedź:

- 4.** Stan wody w rzece podnosił się 3 cm na godzinę. O godzinie 8.00 rano głębokość rzeki wynosiła 70 cm. Ile wynosiła głębokość rzeki o godzinie 17.00?

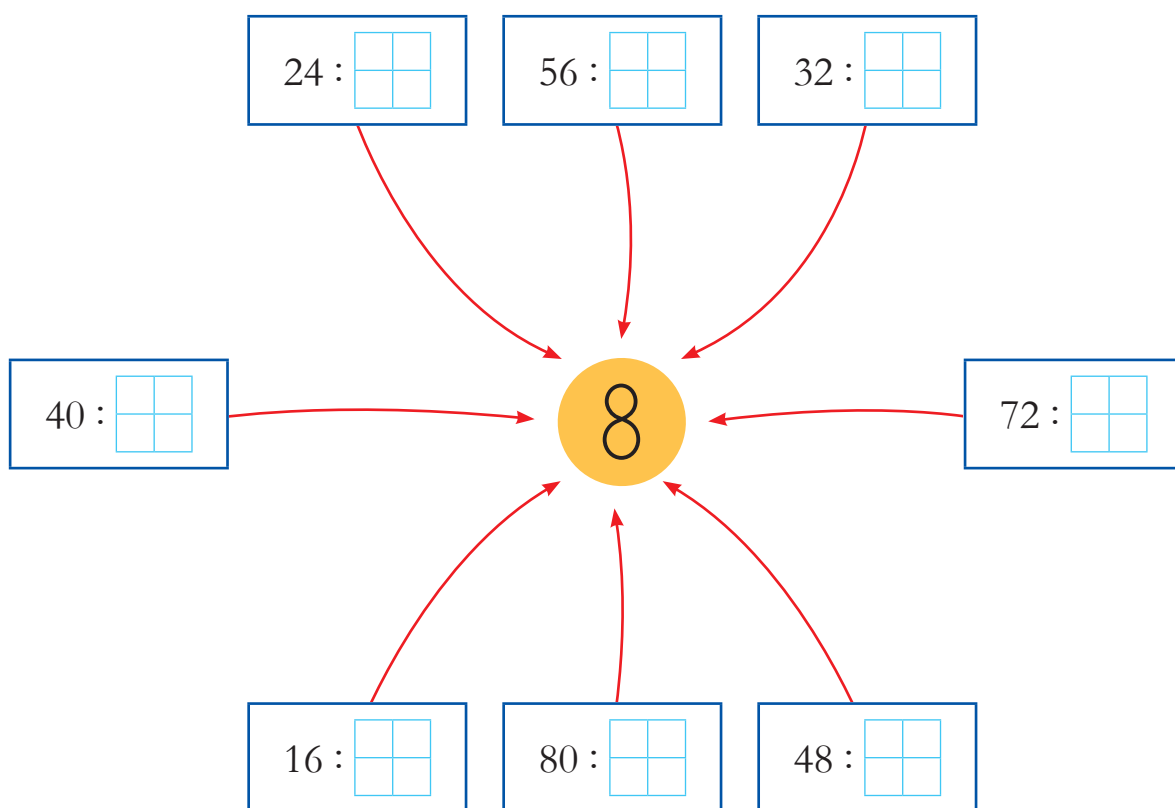
[illegible]

- Powiedz, o której godzinie poziom wody przekroczył głębokość 1 metra.

1. Uzupełnij grafy. Napisz obliczenia.

2. Uzupełnij ilorazy tak, aby każdy dał wynik zapisany w kółku.

3. Wpisz takie liczby, by zapisy były poprawne.

$$7 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 63$$

$$8 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 64$$

$$6 \cdot \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} = 54$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \cdot 6 = 42$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \cdot 7 = 49$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \cdot 5 = 45$$

- 1.** Uczniowie klas trzecich zbierali ręczniki dla powodzian. Klasa 3a zebrała 8 ręczników, klasa 3b dwa razy więcej niż klasa 3a, a klasa 3c zebrała tyle, ile te obie klasy razem. Ile ręczników zebrali trzecioklasiści razem?

- Ręczniki zebrane przez klasę 3b.

[illegible]

- Ręczniki zebrane przez klasę 3c.

[illegible]

- Ręczniki zebrane przez wszystkie klasy razem.

[illegible]

- 2.** Ułóż i napisz tekst zadania do przykładu **72:8**. Rozwiąż zadanie.

[illegible][illegible]

- Zmień tekst zadania tak, aby pasował do podanego działania. Napisz to zadanie w zeszycie.

$9 \cdot 8 =$

1. Na podstawie informacji w podręczniku na s. 78–81 uzupełnij tabelę.

	Afryka	Antarktyda
temperatura		
opady		
ukształtowanie powierzchni		
ludność		
rośliny		
zwierzęta		

2. Wypisz po 2 pozytywne i negatywne, twoim zdaniem, elementy życia w Afryce i na Antarktydzie.

	elementy pozytywne	elementy negatywne
Afryka		
Antarktyda		

- 1.** W stacji badawczej na Antarktydzie pracowało latem 98 naukowców. 59 z nich wróciło do swoich krajów, a do pracy przyjechały 4 dziewięcioosobowe grupy naukowców. Ilu naukowców będzie pracować teraz na Antarktydzie?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- Oblicz, ilu mniej naukowców będzie teraz na Antarktydzie.

[illegible]

- 2.** Na podstawie informacji w tabeli w podręczniku na s. 83 napisz i oblicz:

różnicę między najwyższą i najniższą temperaturą w ciągu dnia w Egipcie

[illegible]

różnicę między najwyższą i najniższą temperaturą w ciągu nocy w Egipcie

[illegible]

różnicę między najwyższymi temperaturami w ciągu dnia w Egipcie i w Polsce

[illegible]

różnicę temperatur panujących w ciągu dnia w niedzielę w Polsce i w Egipcie

[illegible]

- 3.** Na brzegu było 89 fok. Część z nich odpłynęła. Odpływały w 6 grupach, w każdej było ich tyle samo. Na brzegu zostało 35 fok. Ile fok odpłynęło w każdej grupie?

Obliczenie:

[illegible]

Odpowiedź:

- Zmień tekst zadania tak, by pasowało do pytania:

Ile fok było na początku na brzegu?

- Napisz obliczenie i podaj odpowiedź.

[illegible]

Czy już potrafisz...

1. Podziel tabelkę na cztery części tak, by suma liczb w każdej części wynosiła 57. Liczby możesz dodawać w pionie i w poziomie. Każdą część pokoloruj innym kolorem.

12	7	15	13	17	4
8	10	5	9	8	6
11	9	13	15	17	5
5	12	7	14	4	2

2. Podziel tabelkę na cztery części tak, by suma liczb w każdej części wynosiła 100. Liczby możesz dodawać w pionie i w poziomie. Każdą część pokoloruj innym kolorem.

15	25	12	18	5
14	16	11	10	5
20	10	9	17	13
50	16	17	23	25
20	14	5	15	15

3. Napisz wszystkie czynniki podanych iloczynów.

$12 =$

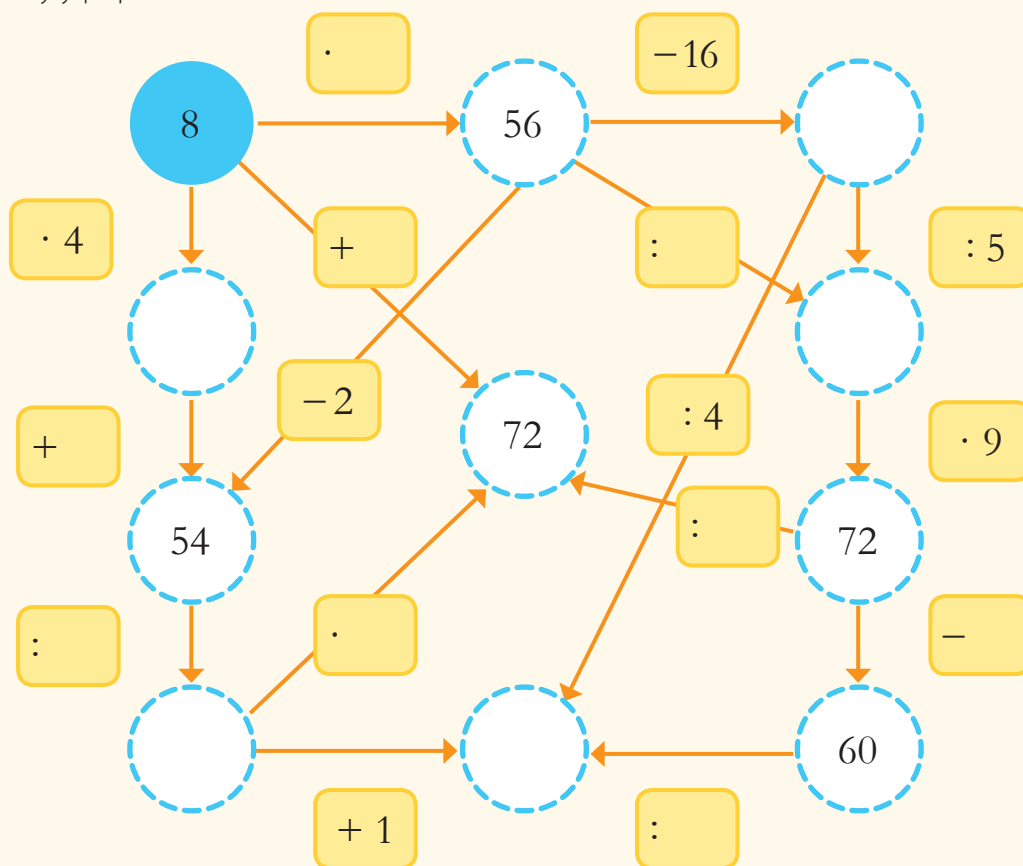
$24 =$

$36 =$

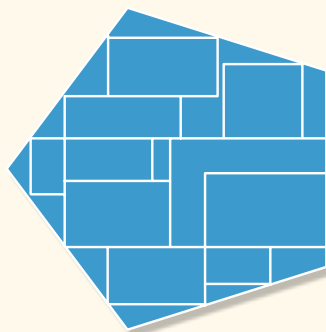
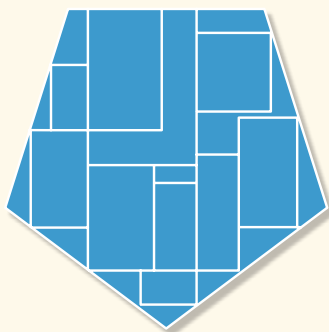
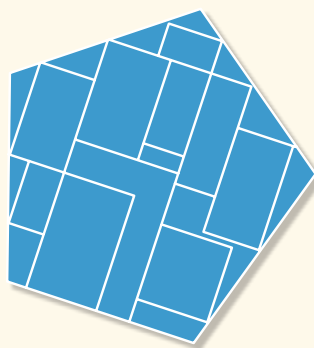
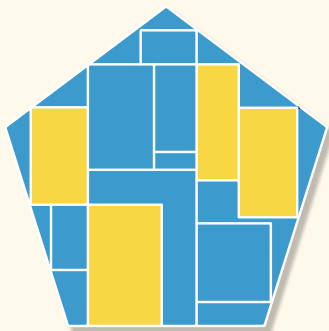
4. Napisz pary liczb, których suma jest równa ich iloczynowi.

To liczby:

5. Wpisz brakujące liczby. Zacznij liczyć od miejsca wyróżnionego kolorem. Następnie kieruj się strzałkami i wpisuj odpowiednie liczby obok znaków działań lub wpisyj je w kółka tak, by wyniki były poprawne.

6. Na pierwszej figurze zaznaczono na żółto kilka prostokątów. Odszukaj je na pozostałych figurach. Zaznacz je krzyżykami.

Czy już potrafisz...

1. Przeczytaj informacje i napisz, jakie to krajobrazy.

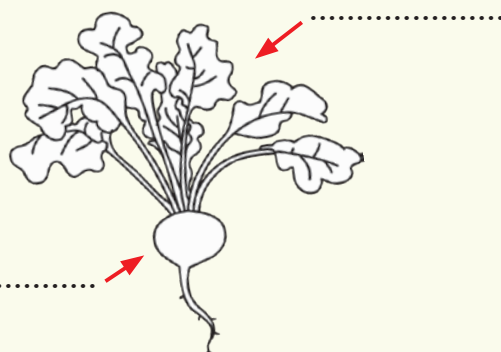
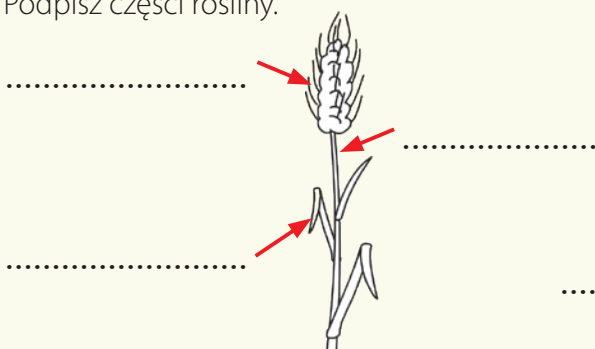
tereny
pofałdowane

tereny płaskie,
równinne, lekko
pofałdowane

pagórki
przechodzące
w pasma górskie

krajobraz krajobraz krajobraz

2. Podpisz części rośliny.

3. Napisz nazwy 3 roślin okopowych.

.....

4. Wpisz nazwy roślin w odpowiednie miejsca. Skorzystaj z wyrazów w ramce.

pszenica, len, słonecznik, kukurydza, mak, żyto

Rośliny zbożowe	Rośliny oleiste	Rośliny włókniste

- Uzupełnij tabelę dowolnymi przykładami.

5. Połącz produkt z nazwą rośliny, z której powstał.

kukurydza

słonecznik

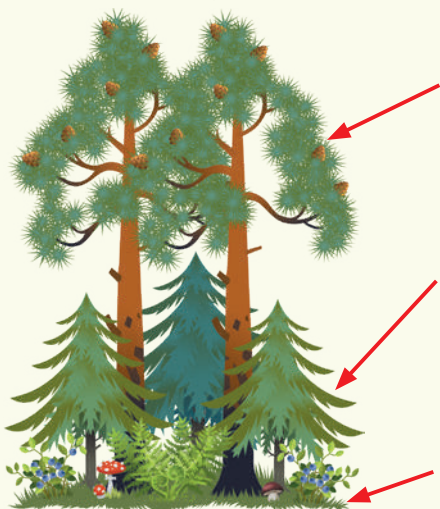
len

burak cukrowy

Czy już potrafisz...

1. Podpisz warstwy lasu.

2. Przekreśl zdania zawierające błędne informacje.

Najmniej słońca jest w runie leśnym, ale za to jest tam najwięcej wilgoci.
Najmniej wilgoci występuje w warstwie wysokich drzew.
Najwięcej słońca dochodzi do podszytu.

3. Wpisz wyrazy z ramki w odpowiednie miejsce w tabeli.

wysokie drzewa, runo, jodła, olcha, jarzębina, poziomka, cis, paproć,
sarna, mrówka, mysz, dzik, kukulka, dzięcioł

Warstwa lasu	Rośliny	Zwierzęta
.....	buk	
podszyt		lis
.....	jagoda	

4. Jak człowiek wykorzystuje dary lasu? Napisz 3 przykłady.

.....

.....

.....

Czy już potrafisz...

1. Opisz po 2 przykłady zmian zachodzących w przyrodzie wiosną i jesienią.

wiosna

Zmiany w świecie roślin	Zmiany w świecie zwierząt
1.	1.
2.	2.

jesień

Zmiany w świecie roślin	Zmiany w świecie zwierząt
1.	1.
2.	2.

2. Uzupełnij zdania.

W wyniku ruchu obiegowego Ziemi wokół Słońca mamy
, a w wyniku ruchu obrotowego Ziemi – mamy

3. Obok daty napisz nazwę pory roku, która rozpoczyna się w tym dniu.

22 czerwca 22 grudnia
 21 marca 23 września

4. Dokończ zdania.

Badaniem pogody zajmują się Urządzenie
 badające siłę i kierunek wiatru to

5. Jakie są rodzaje wiatru ze względu na jego siłę? Napisz 3 rodzaje.

.....

6. Uzupełnij pozostałe nazwy wiatrów ze względu na ich kierunki.

↓
wiatr północny

→ wiatr ← wiatr

↑
wiatr

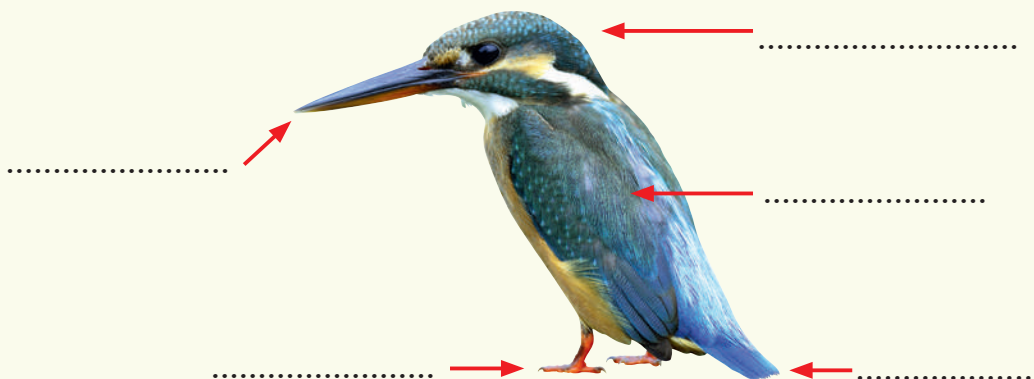

Czy już potrafisz...

1. Otocz czerwoną pętlą wszystkie owady.

2. Podpisz części ciała ptaka.

3. Napisz 2 nazwy ssaków.

.....

4. Napisz 4 cechy ssaków.

.....

.....

5. Przeczytaj informacje w okienkach i połącz je z odpowiednimi nazwami narządów w ciele człowieka.

To bardzo ważny organ, pompujący krew. Znajduje się w klatce piersiowej.

To naturalne filtry naszego organizmu. Wyglądem przypominają ziarna fasoli.

nerki

płuca

żołądek

serce

Znajdują się w klatce piersiowej, biorą udział w oddychaniu.

Przypomina miękki woreczek, w którym trawiony jest pokarm.

Czy już potrafisz...

1. Uzupełnij zdania.

Zwierzęta roślinożerne zjadają

Zwierzęta mięsożerne żywią się

Pokarm zwierząt wszystkożernych stanowią

2. Wpisz nazwy zwierząt w odpowiednie miejsca tabeli.

wilk, krowa, gołąb, orzeł, dzik, gil, lew, jeź, wiewiórka

Zwierzęta roślinożerne	Zwierzęta mięsożerne	Zwierzęta wszystkożerne

3. Uzupełnij schematy łańcuchów pokarmowych.

..... wiewiórka

..... mysz

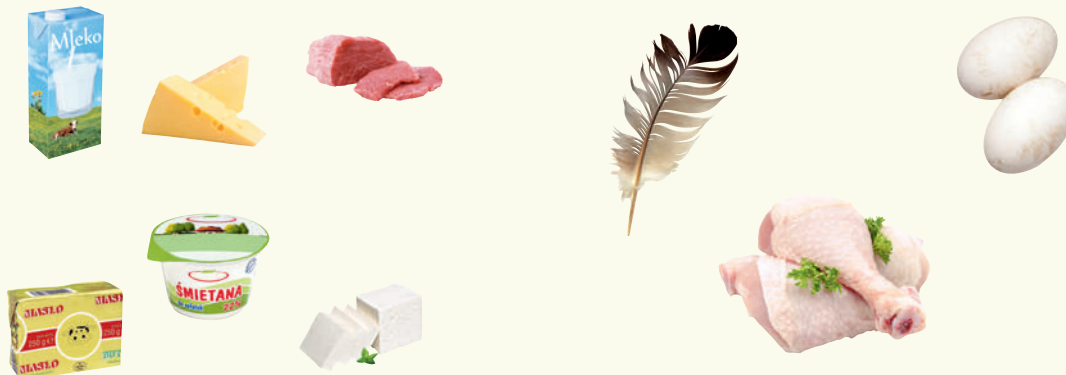
4. Napisz 3 nazwy zwierząt hodowlanych.

.....

5. Co otrzymujemy z hodowli zwierząt? Zapisz 3 przykłady.

.....

6. Napisz nazwy zwierząt, z hodowli których otrzymujemy:

.....

.....

Czy już potrafisz...

1. Wypisz nazwy 3 elementów pogody.

.....

2. Napisz, do czego służą podane urządzenia.

Barometr –

Deszczomierz –

Wiatromierz –

3. Napisz po jednym przykładzie pozytywnego i negatywnego wpływu na przyrodę wybranych elementów pogody.

Element pogody	Wpływ pozytywny	Wpływ negatywny
deszcz		
wiatr		
wysoka temperatura		

4. Przeczytaj podane informacje i napisz nazwę zjawiska, które opisują.

Powstaje w wysoko położonych chmurach burzowych o bardzo niskiej temperaturze powodującej zamarzanie kropli wody i tworzenie się bryłek lodu.

Powstaje, gdy śnieg gwałtownie przemieszcza się ze stoków górskich; tworzy się przy wzroście temperatury powietrza, silnym wietrze i przy gwałtownych opadach śniegu.

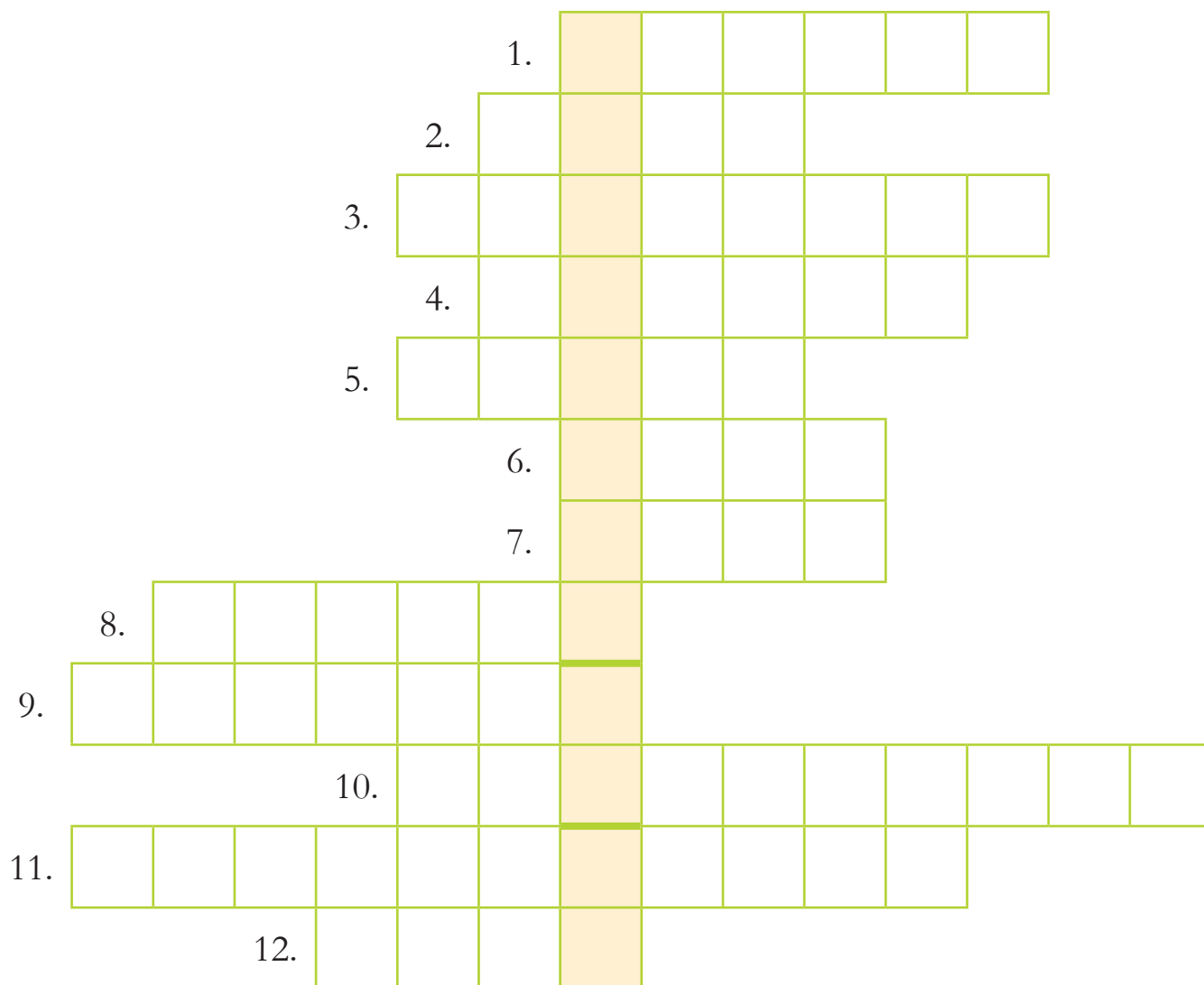
To poruszający się słup powietrza, który niszczy wszystko na swojej drodze. Jest szybki i gwałtowny, występuje w głębi ładu. Wygląda jak kręcący się lej wychodzący z chmury.

5. Opisz krótko, jak powstaje powódź.

.....

.....

1. Rozwiąż krzyżówkę.

1. Może być słoneczna lub deszczowa.
2. Opad w postaci zamrożniętych kropel wody.
3. Zboże, z którego robi się mąkę i kaszę manną.
4. Pofałdowany teren.
5. Może być cukrowy, pastewny lub ćwikłowy.
6. Zwierzę hodowlane, z którego otrzymujemy wełnę.
7. Dziki kuzyn świni żyjący w lesie.
8. Gwałtownie zsuwający się śnieg w górach.
9. Środkowa warstwa lasu.
10. Roślina oleista.
11. Służy do mierzenia siły i kierunku wiatru.
12. Na przykład Tatry w Polsce.

Wycinanki

s. 8

	łodyga	kwiat	strąk z nasionami	
liście	liście	kwiat	korzeń	korzeń

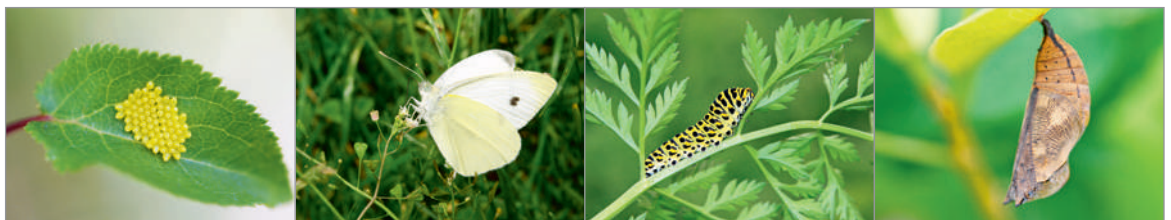
s. 26

s. 40

wschód	zachód	północ	południe
--------	--------	--------	----------

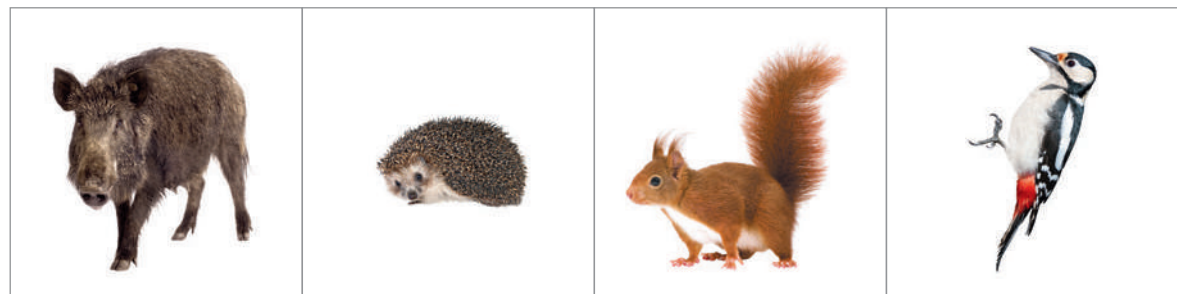
s. 46

s. 50

pióra	skóra, włosy, sierść	stała lub zmienna	plywają, chodzą, latają	wykluwają się z jaj
3 pary odnóży	stała	4 nogi, 4 łapy lub 2 nogi i 2 ręce	latają, chodzą, plywają	przemiana: jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

s. 60

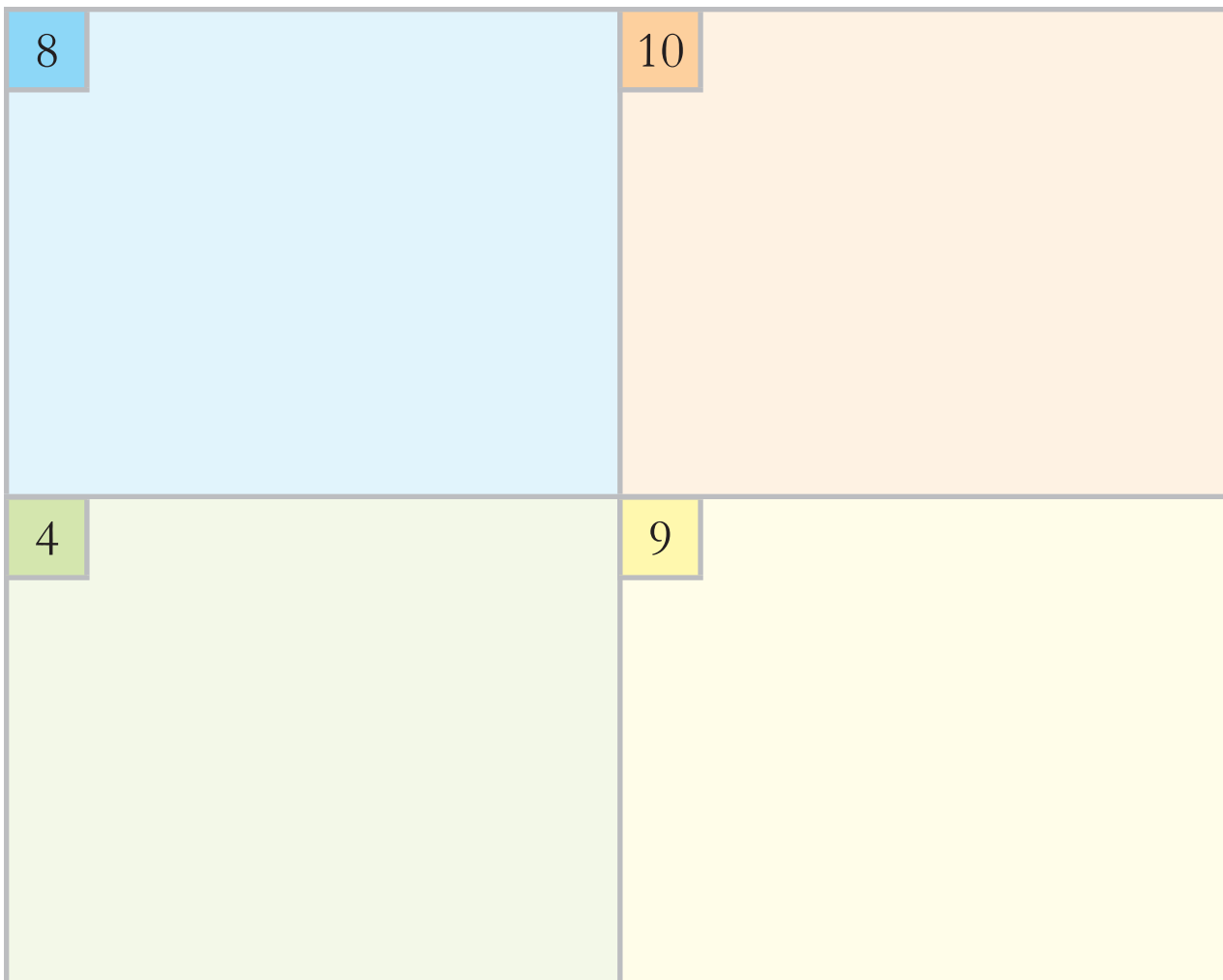
s. 68

Zdjęcia

Schutterstock: s. 10: spódnica: Karkas, spodnie: 3Dstock, koszulka: Pakhnyushcha, s. 12: mielenie ziarna: Riaan van den Berg, zbiór zboża: Nataliia Melnychuk, wzrost zboża: Rob Christiaans, kupowanie chleba: Kzenon, siew: bibipfoto, pieczenie chleba: Kzenon, s. 25: orzech laskowy: Ilyashenko Oleksiy, s. 46: kaczka: Lutsenko_Oleksandr, gęś: Roman Samokhin, pingwin: Alexey Seafarer, orzeł: Pan Xunbin, sęp: Eric Isselee, sokół: photomaster, struś: Aaron Amat, sowa: Ahmed Qasim Hashim, s. 60: mysz: Pakhnyushcha, ziemniaki: SeDmi, orzechy: Dionisvera, grzyby (photo-oasis), dżdżownice: Tsekhmister, nasiona szyszki: AleXoiD, ślimaki: Eric Isselee, chrząszcze: Kuttelvaserova Stuchelova, jagody: Valentyn Volkov, jajka ptasie: EMprize: gąsienice motyli: Potapov Alexander, mrówki: Pan Xunbin, żółędzie: Dionisvera, s. 64: kapusta: NinaM, motyl: Christian Musat, żaba: Tsekhmister, bocian: Eric Isselee, wilk: Maxim Kulko, wiewiórka: Eric Isselee, kuna: Eric Isselee, orzechy: Dionisvera, s. 68: akwarium: ET1972, terrarium: Dirk Ercken, klatka: ADA_photo, s. 70: kiełbasa cienka: saddako, pasztet: Jarosław Grudzinski, krokiet: Gitanna, szynka: Jarosław Grudzinski, kurczak: Tatik22, s. 73: koraliki: Gavran333, książka: MTrebbin, maskotka: Martina Ebel, skakanka: Africa Studio, skarbonka: Gyvafoto, s. 78: skutki powodzi: Elzbieta Sekowska, skutki gradobicia: Ozerov Alexander, s. 88: lina: Seregam, olej: TAWAT HANTRAKOOL, płatki kukurydziane: Seregam, s. 91: biedronka: Valentina Proskurina, komar: spline_x, motyl: Stanisław Tokarski, kaczka: Aksenova Natalya, zimerodek: Super Prin, s. 92: jaja: Edward Westmacott, mięso – drób: Dulce Rubia, mięso: Brian Kinney, mleko: s-ts, pióro: kzwv, ser: flowerstock, twaróg: M. Unal Ozmen, s. 95: jarzębina: Volosina, czarne jagody: dokoupilova, sosna: Zerbor, wrzos: Evikka, jaja motyla: MarkMirror, gąsienica na liściu: chinahbzyg, poczwarka motyla: Stephane Bidouze, motyl: PHOTO FUN, dzik: Eric Isselee, jeź – naklejka: agolndr, wiewiórka: Eric Isselee, dzięcioł: YK, ryba: Tischenko Irina, patyczak: Eric Isselee, papuga: Feng Yu.

Archiwum Grupa MAC: s. 73: puzzle, s. 88: torebka cukru, s. 92: masło, śmietana.

$3 \cdot 3$	$2 \cdot 2$	$3 + 1$	$99 - 90$
$54 - 46$	$40 : 5$	$56 - 47$	$64 : 8$
$72 : 8$	$5 \cdot 2$	$5 + 3$	$6 + 3$
$7 + 3$	$63 - 59$	$36 : 4$	$10 \cdot 1$
$4 \cdot 1$	$80 : 8$	$4 \cdot 2$	$16 : 4$
$44 - 34$	$24 : 6$	$100 : 10$	$92 - 84$

ISBN 978-83-8108-492-5

9 788381 084925

indeks 881235

www.mac.pl

